

OPĆINA ČAČINCI

PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA
OŽUJAK 2019

Sadržaj

UVOD	4
PRIRODNE NEPOGODE	5
1. PRIRODNA NEPOGODA – POTRES –	7
1.1. POTRES - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	10
1.2. POTRES-ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	10
1.3. POTRES – KARTA PRIJETNJE	11
1.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POTRES	11
1.4.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	11
1.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	12
1.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	13
1.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	14
1.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	15
1.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	16
1.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	17
2. PRIRODNA NEPOGODA – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	19
2.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR	22
2.1.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	22
2.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	22
2.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	23
2.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	24
2.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	25
2.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	26
2.3. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	27
3. PRIRODNA NEPOGODA – POŽAR–	30
3.1. POŽARI OTVORENOG TIPA - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	33
3.2. POŽAR OTVORENOG TIPA -ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	33
3.3. POŽAR OTVORENOG TIPA – KARTA PRIJETNJE	34
3.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POŽARA -	34
3.4.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	34
3.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	35
3.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	36
3.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	37
3.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	37
3.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	39
3.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	40
4. PRIRODNA NEPOGODA – POPLAVA –	43
4.1. POPLAVA - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	47
4.2. POPLAVA - ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	47
4.3. POPLAVA – KARTA PRIJETNJE	48
4.4. PREGLED UGROŽENIH NASELJA	48
4.5. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POPLAVA-	49
4.5.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	49
4.5.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	49
4.5.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	50
4.5.1.3. ŽURNA POMOĆ	51
4.5.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	52
4.6. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	53
4.7. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	54
5. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA –	56
5.1. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	59
5.2. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	59

5.3. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – KARTA PRIJETNJE	60
5.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – SUŠE –	60
5.4.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	60
5.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	61
5.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	62
5.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	63
5.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	63
5.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	65
5.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	66
6. PRIRODNA NEPOGODA – TUČA –	68
6.1. PRIRODNA NEPOGODA – TUČA – VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	71
6.2. PRIRODNA NEPOGODA – TUČA – ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	72
6.3. PRIRODNA NEPOGODA – TUČA – KARTA PRIJETNJE	73
6.4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – TUČE –	73
6.4.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	73
6.4.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	74
6.4.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	75
6.4.1.3. ŽURNA POMOĆ	76
6.4.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	76
6.5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	78
6.6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	79
7. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ –	81
7.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – MRAZ –	83
7.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	83
7.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	83
7.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	84
7.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	86
7.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	86
7.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	88
7.3. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	89
8. PRIRODNA NEPOGODA – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –	91
8.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – VELIKA VISINA SNIJEGA	94
8.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	94
8.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	94
8.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	95
8.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	96
8.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	97
8.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPREČAVANJE STRADAVANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADAVANJA STANOVNIŠTVA	98
DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	99
9. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –	102
9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –	104
9.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	104
9.1.1.1. PRVA PROCJENA ŠTETE – SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	104
9.1.1.2. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	105
9.1.1.3. ŽURNA POMOĆ	106
9.1.1.4. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO	107
9.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA JLP I DRUGIM TIJELIMA	108
10. IZVORI, NAMJENA I PLANIRANJE NOVČANIH SREDSTAVA	109
10.1. IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA 109	
10.2. IZVJEŠĆA, REGISTAR ŠTETA I NADZOR	109
11. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI	110

TABLICE: 111

UVOD

Prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Prirodnom nepogodom smatraju se:

1. potres
2. olujni i orkanski vjetar
3. požar
4. poplava
5. suša
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7. mraz
8. izvanredno velika visina snijega
9. snježni nanos i lavina
10. nagomilavanje leda na vodotocima
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Ovim se Planom uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području JLP(R)S, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine donosi plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Zakonske odredbe:

1. *Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19*

PRIRODNE NEPOGODE

Prirodnom nepogodom, smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Prirodnim nepogodama smatraju se:

Tablica 1: Odabir prirodnih nepogoda

<i>r.b.</i>	<i>Prirodna nepogoda</i>
1	potres
2	olujni orkanski vjetar
3	požar
4	poplava
5	suša
6	tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom
7	mraz
8	izvanredno velika visina snijega
9	klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta

POTRES

1. Prirodna nepogoda – POTRES –**DEFINICIJA POTRESA:**

Potres može opisati kao endogeni proces prouzročen tektonskim pokretima u Zemljinoj unutrašnjosti uz naglo oslobađanje energije koja se u obliku seizmičkih valova širi prema površini Zemlje. Pojava potresa pripada skupini prirodnih rizika koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom se vjerojatnošću mogu dogoditi u bilo kojem trenutku. Potresom nazivamo vibriranje površinskih slojeva zemljine kore do kojih dolazi radi procesa koji se u njoj događaju. Osnovne su karakteristike potresa iznenadno događanje, a u većini slučajeva nije moguće predvidjeti tu pojavu, a posebice ne njen intenzitet.

Potresi kao elementarne nepogode prouzročene prirodnim događajem vjerojatno su najveći uzrok stradavanja pučanstva i civilizacijskih tekovina.

ZASTUPLJENOST TIPOVA GRAĐEVINA NA PODRUČJU OPĆINE:

JLS	Ukupan broj objekata	% zastupljenosti tipova građevina		
		TIP "A"	TIP "B"	TIP "C"
Općina Čačinci	1 042	4%	19%	69%
		Broj objekata		
		35	198	717

BROJ STAMBENIH OBJEKATA PREMA TIPIU GRAĐEVINE STUPNJU OŠTEĆENJA:

% oštećenih objekata i stupanj oštećenja					
TIP "A"		TIP "B"		TIP "C"	
4 ^o /20-50%	5 ^o /10%	3 ^o /20-50%	4 ^o /10%	2 ^o /20-50%	3 ^o /10%
razorna oštećenja – otvori u zidovima, rušenje dijelova zgrade	potpuno rušenje	teška oštećenja – široke i duboke pukotine u zidovima, rušenje dimnjaka	razorna oštećenja – otvori u zidovima, rušenje dijelova zgrade	umjerena oštećenja – male pukotine u zidovima	teška oštećenja – široke i duboke pukotine u zidovima, rušenje dimnjaka
6	4	36	20	129	82

STUPNJEVI OŠTEĆENJA ZA ZIDANE GRAĐEVINE PREMA EMS-98 KLASIFIKACIJI:

Klasifikacija	Skica	Detaljan opis
I		<p>Minimalna do blaga oštećenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - zanemarljiva konstruktivna oštećenja - blaga nekonstruktivna oštećenja <p>Vrlo tanke pukotine u ponekim zidovima Otpadanje malih komada štukure Vrlo rijetko otpadanje pojedinačnih obojenih dijelova zida</p>
II		<p>Umjereni oštećenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - blaga konstruktivna oštećenja - umjereni nekonstruktivni oštećenja <p>Pukotine u brojnim zidovima Otpadanje većih komada štukure Djelomično otkazivanje dimnjaka</p>
III		<p>Značajna do teška oštećenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - umjereni konstruktivni oštećenja - teška nekonstruktivna oštećenja <p>Velika, razvedena pukotine u većini zidova Otpadanje crijeva Otkazivanje dimnjaka u razini krova Otkazivanja pojedinačnih nekonstruktivnih elemenata (prozorski, zidni zidovi)</p>
IV		<p>Vrlo teška oštećenja</p> <ul style="list-style-type: none"> - teška konstruktivna oštećenja - vrlo teška nekonstruktivna oštećenja <p>Značajno otkazivanje zidova Djelomično otkazivanje konstrukcija krovova i međukatnih konstrukcija</p>
V		<p>Otkazivanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vrlo teška konstruktivna oštećenja <p>Potpuno ili gotovo potpuno rušenje</p>

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – POTRES - :

Prilagodba klimatskim promjenama bavi se postojećim, ali i očekivanim utjecajima klime. Naglasak je na preveniranju novih i smanjenju postojećih rizika od katastrofa i izvanrednih stanja utjecajem na razinu izloženosti, vrste opasnosti i kroz smanjenje ranjivosti, a u svrhu jačanja otpornosti i održivog razvoja. Smanjenje rizika od katastrofa utemeljeno je na svim postojećim i često kratkotrajnim rizicima (poput potresa, vulkanskih erupcija, lavina i dr.). Smanjenjem rizika usmjerava se djelovanje kroz cjelokupni ciklus upravljanja rizicima i većinom kroz ključne sudionike u sektoru humanitarnog djelovanja i sigurnosti.¹

¹ Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice na život i zdravlje ljudi se prvenstveno promatraju u odnosu na poginule, ozlijeđene i trajno raseljene stanovnike, a potom i sve stanovnike trenutno zahvaćene posljedicama djelovanja potresa (evakuirani, sklonjeni itd.).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	$26 < 0,001$	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice.**

GOSPODARSTVO :

Procjena posljedica na gospodarstvo se vezala na direktne (izravne) i indirektne (neizravne) gubitke. Direktne posljedice su također vezane na oštećenja građevina odnosno nesigurnosti u procjeni su vezane za nesigurnosti u procjeni oštećenih zgrada.³

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice.**

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Procjena posljedica na društvenu stabilnost i politiku se vezala na oštećenja zgrada u kojima su smještene ključne institucije i oštećenje kritične infrastrukture. Većina svih građevina izgrađena prije 1964. godine odnosno prije prvih propisa koji značajnije uzimaju u obzir potresno djelovanje (značajnije ugrožene). Bitno je imati na umu da će svi potresom prekinuti sustavi zahtijevati dugo vremensko razdoblje za ponovnu uspostavu (uništena radna mjesta, izgubljene baze podataka, itd.) te će dodatne posljedice zbog dugotrajne obnove biti velike.

² Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

³ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4)

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne		X		
2 Malene	X		X	X
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

1.1. Potres - određivanje vjerojatnosti događaja

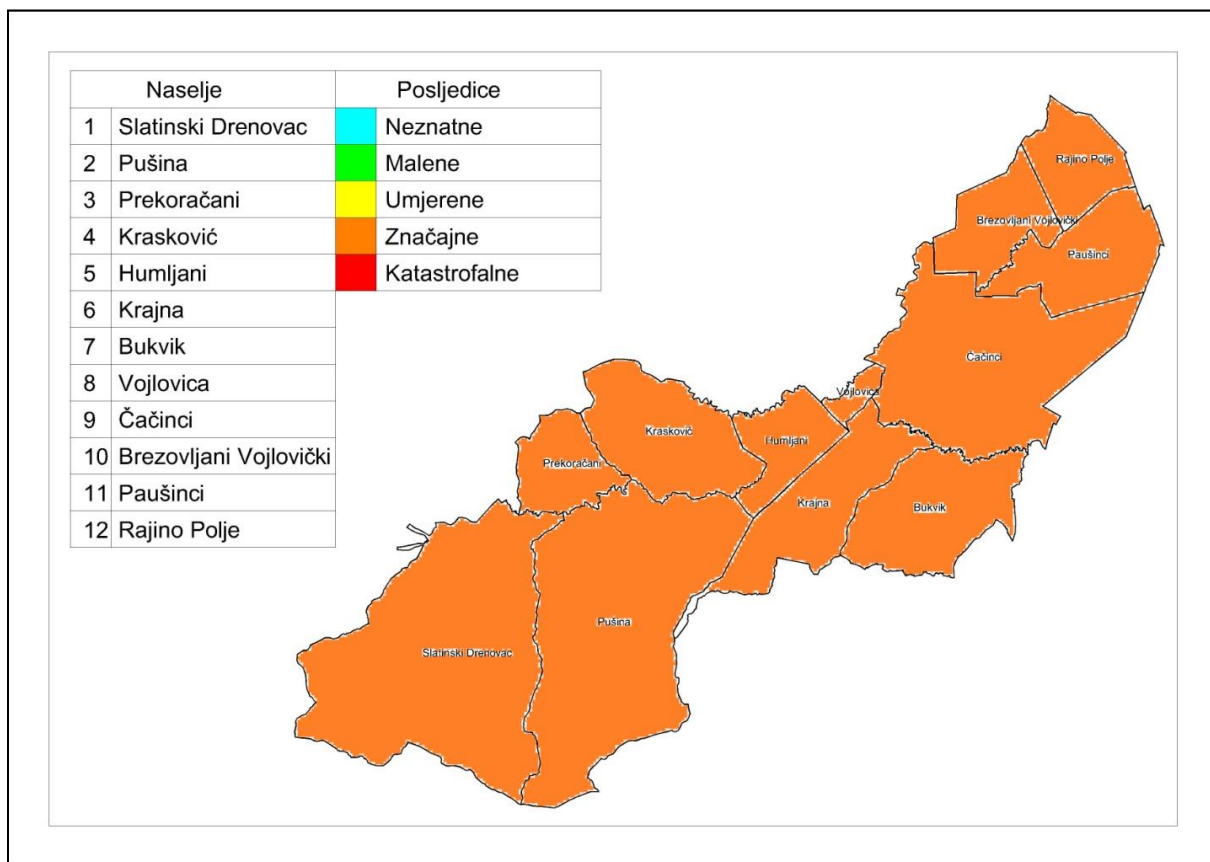
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	X
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

1.2. Potres-zbirna ocjena posljedica

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				X
5 Katastrofalne	X	X		

Zbirno posljedice potresa ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 4 – značajne posljedice**.

1.3. Potres – karta prijetnje

1.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POTRES

1.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika⁴,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.

⁴ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

1.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))
  - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁵ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶ provode sljedeće radnje:
  - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - c) potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta (članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta (članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
  - a) datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - b) podatke o vrsti prirodne nepogode

---

⁵ članak 23. ovoga Zakona,

⁶ članak 5. ovoga Zakona.

- c) podatke o trajanju prirodne nepogode
- d) podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- e) podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- f) podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
- g) podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

1.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Prijava konačne procjene štete sadržava:
  - Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
  - Podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
  - Podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
  - Podatke o uzroku i opsegu štete,
  - Podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
  - Ostale statističke i vrijednosne podatke.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
  - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),

- 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
  - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
  - 3.14 Dokumentacija o šteti (obrasci, tablice, fotodokumentacija).
5. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
  6. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
  7. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
  8. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
  9. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
  10. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

1.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁷ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te

---

⁷ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

- o drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

1.4.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁸
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
  - o utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
  - o unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
  - o unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
  - o raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
  - o prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
  - o izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
  - o surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
  - o donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
  - o obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.
5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

---

⁸ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

1.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Pomažu u raščišćavanju ruševina
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica potresa po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica potresa po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

1.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

NEPREKINUTO FUNKCIONIRANJE ADMINISTRACIJE:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Posebno važan element, neposredno nakon potresa, je neprekinuto funkcioniranje administracije da se spriječi ulijevanje nesigurnosti, straha, narušavanja javnog reda i mira posebice ako dođe do izražaja nesprijetnost odgovornih institucija za ponašanje poslije potresa (prihvatni centri, kapaciteti bolnica, opskrbi hrane i vode itd.). 2. Posebno su važni sustavi informiranja (državne i javne televizije) koji ne smiju biti prekinuti.
PRIKUPLJANJE BAZE PODATAKA:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Procjene su vrlo grube s obzirom na nedostatak pouzdanih parametara, sadržavaju subjektivne elemente ali i brojna specifična ograničenja kao što su: <ul style="list-style-type: none"> - ne postoje sistematizirane baze podataka o tipologiji gradnje, - veliki broj nezakonito izvedenih građevina (bez valjane dokumentacije) koje uključuju i nepovoljne intervencije (npr. rušenje nosivih zidova za izloge) u nosivu konstrukciju odnosno promjenu bitnih zahtjeva za građevinu, - nesigurnost u procjeni ranjivosti pojedinih građevina zbog razlike u znanju o starim građevinama u odnosu na građevine projektirane sukladno suvremenim propisima, - ne postoje podaci o izvedbi građevina, korištenim materijalima, mogućim pogreškama u gradnji, naknadnim sanacijama - ne postoje podaci o djelovanju potresa na građevine (kvartove) kroz povijest i eventualnim posljedicama - građevine su obično projektirane na vijek trajanja od 50 godina što je premašeno (degradacija materijala) kod većeg dijela postojećeg stambenog fonda
NAPREDNIJA TEHNOLOGIJA:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Unatoč suvremenim uvjetima i uz naprednu tehnologiju predviđanje potresa koje bi omogućilo pravovremeno reagiranje i evakuiranje ugroženih građana nije moguće. Razvijene države u seizmički aktivnim područjima ipak ne odustaju od pokušaja kratkoročnog upozoravanja na pojavu potresa s namjerom ostvarivanja barem minimalne vremenske prednosti u slučaju katastrofalnog događaja. 2. Posebnim sensorima moguće je zabilježiti dolazak valova, identificirati položaj žarišta i odrediti očekivanu jačinu potresa. 3. Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koje se bave okolišem (uz okolišno monitoriranje, razvoj alata za procjenu rizika, uključenje ključnih dionika, edukacija i trening, tj. jačanje kapaciteta za odgovor) osnova su pravilnog djelovanja sukladno ciklusu upravljanja rizicima.

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR

2. Prirodna nepogoda – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR:

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote.

Orkansko nevrijeme se očituje iznimnom snagom vjetra i najčešće uskom širinom djelovanja. Olujni I jaki vjetrovi pogađaju šire područje, ali sa znatno slabijom snagom vjetra. Snagu vjetra ocjenjujemo prema Beaufortovoj ljestvici.

BEAUFORTOVOJ LJESTVICA JAČINE VJETRA:

Beauforti (Bf)	Naziv	Razred brzine (m/s)
0	tišina	0.0-0.2
1	lagan povjetarac	0.3-1.5
2	povjetarac	1.6-3.3
3	slab vjetar	3.4-5.4
4	umjeren vjetar	5.5-7.9
5	umjereno jak vjetar	8.0-10.7
6	jak vjetar	10.8-13.8
7	vrlo jak vjetar	13.9-17.1
8	olujan vjetar	17.2-20.7
9	oluja	20.8-24.4
10	jaka oluja	24.5-28.4
11	orkanski vjetar	28.5-32.6
12	orkan	32.7-36.9

U najvećem broju slučajeva na području općine prevladava slab vjetar. Prema 20-godišnjem razdoblju se jak vjetar prosječno javlja 3,3 dana u godini, a olujni vjetar 0,1 dana. U određenim vremenskim situacijama može se pojaviti jak ili olujan vjetar koji je u hladnom dijelu povezan s prodorima hladnog zraka sa sjevera ili sjeveroistoka, a ljeti s olujnim nevremenima. Iz ovih pokazatelja može se zaključiti da je učestalost olujnog vremena vrlo mala.

Može se zaključiti da je promatrani prostor ugrožen od posljedica olujnog nevremena. Pojavnost jakog vjetra, označen 6 stupnjem Baufortove ljestvice izaziva materijalne štete na stambenim i gospodarskim objektima.

Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Općine, a moguće pojavljivanje, u kratkim i nepravilnim vremenskim intervalima (što mu je glavna karakteristika), nanijelo bi velike štete svojim rušilačkim djelovanjem:

- u građevinarstvu rušenjem krovova i slabijih građevina, onemogućavanjem radova pomoću dizalica;
- u elektroprivredi i telekomunikacijskom prometu kidanjem električnih i telefonskih vodova i

rušenjem njihovih nosača;

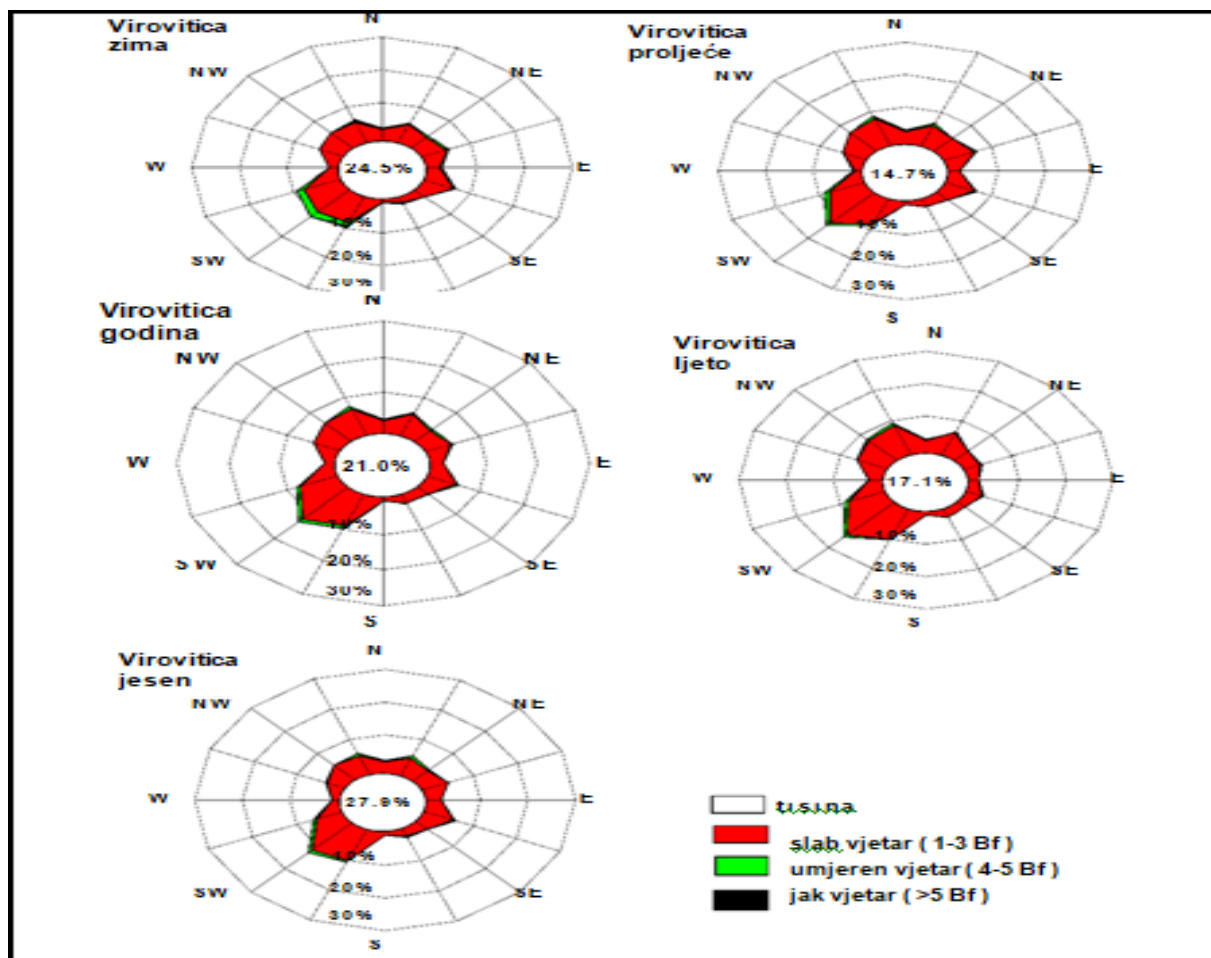
- u poljoprivredi i šumarstvu uzrokovanjem polijeganja žitarica, osipanjem zrna iz klasa, prijelomom stabljike, kidanjem cvjetova, otresanjem plodova, lomom grana i cijelih stabala voćaka i različitog šumskog drveća;
- u prometu opasnošću za cestovni promet (moguća ograničenja i/ili obustava prometa)

Procjenjujemo da bi se nevrijeme, kao kompleksna vremenska pojava, manifestiralo jakim oborinama (često u obliku pljuskova), olujnim ili orkanskim vjetrom, a nerijetko i tučom.

RUŽA VJETROVA ZA VIROVITIČKO – PODRAVSKU ŽUPANIJU:

Broj dana sa olujnim vjetrom

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
SRED	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
STD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MAKS	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1

Smjer vjetra određuje se također vizualno pomoću vjetrulje koja ima označena samo četiri smjera. Motritelj je dužan ocijeniti smjer vjetra na jedan od 16 mogućih smjerova i označiti ga stranom svijeta odakle vjetar puše. Za virovitičko – podravsku županiju odabrana je meteorološka postaja Virovitica. Postaja je smještena u blizini središta grada na ravnom terenu.

Prema godišnjoj ruži vjetrova najdominantniji su vjetrovi jugozapadnog, južnog i sjevernog smjera, i na njih otpada 52,7%. Ukupni godišnji broj dana s jakim vjetrom (6 bofora) je svega 0,4%, što je gotovo beznačajno, a ako se pojavljuju, onda je to u ljetnim mjesecima.

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – OLUJNI ORKANSKI VJETAR -

Klimatske promjene se prema brojnim istraživanjima znanstvenika već događaju, a nekakve procjene ukazuju na to da će čak i one najmanje klimatske promjene imati velikog utjecaja na prirodni, društveni i ekonomski sustav na svim razinama (od lokalne preko regionalne sve do globalne razine).

Klimatske promjene jedan su od najvećih izazova s kojim se danas suočava svijet. Globalno izvješće UNDP-a o društvenom razvoju za 2007./2008. godinu pokazalo je da se klima neupitno mijenja i da je potrebno poduzeti značajne korake kako bi se smanjile posljedice i opseg promjena. Očekuje se da će klimatske promjene, uzrokovane povišenim razinama stakleničkih plinova u atmosferi, dovesti do niza problema koji će imati utjecaj na razvoj društva.⁹

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

U slučaju olujnog i orkanskog vjetra moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi (ozljede, evakuacija iz oštećenih objekata.

GOSPODARSTVO :

Vjetar olujne i orkanske jačine nije karakterističan za područje Općine, ali moguće je pojavljivanje u našim krajevima, samo u kratkim i prilično nepravilnim vremenskim intervalima (što mu je glavna karakteristika) nanijelo bi velike štete svojim rušilačkim djelovanjem na:

- U građevinarstvu rušenjem krovova i slabijih građevina, skela, dizalica, oplata...
- u poljoprivredi i šumarstvu (polijeganje žitarica, osipanje zrna iz klasa, prijelomom stabljika, kidanjem cvjetova, otresanje plodova, lom grana i drveća...),¹⁰

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Nanijelo bi velike štete:

- u elektroprivredi i telekomunikacijama (kidanjem vodova i rušenjem stupova i nosača),
- u prometu (opasnost od prevrtanja vozila i prekida prometa).

⁹ Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017.

¹⁰ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

2.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR

2.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika¹¹,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

2.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))

---

¹¹ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

- d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))
  - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode¹² radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹³ provode sljedeće radnje:
- d) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - e) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - f) potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
- h) datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - i) podatke o vrsti prirodne nepogode
  - j) podatke o trajanju prirodne nepogode
  - k) podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - l) podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - m) podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
  - n) podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

2.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda

---

¹² članak 23. ovoga Zakona,

¹³ članak 5. ovoga Zakona.

- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
- 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
  - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
  - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
  - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
- 4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
  - 5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
  - 6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
  - 7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
  - 8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
  - 9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

2.1.1.3. Žurna pomoć

- 1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,

2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave¹⁴ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

2.1.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.¹⁵
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
  - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
  - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
  - unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
  - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
  - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
  - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
  - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
  - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
  - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

¹⁴ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

¹⁵ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.
5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

2.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje imovine, gospodarskih funkcija i stradavanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Pomažu u račišćavanju
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica olujnog i orkanskog vjetera po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica olujnog i orkanskog vjetera po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

2.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

DHMZ – SAVIJETI - :

Meteorološka služba tu pojavu prognozira s vrlo velikom vjerojatnošću.

Kada do olujnog ili orkanskog vjetra ipak dođe, poželjno je pridržavati se određenih uputstava i savjeta:

Postupak priprema:

- Već pri projektiranju i gradnji objekata vodite računa o mogućem učinku najjačih zabilježenih vjetrova na vašem području i gradite u skladu s građevinarskim zahtjevima za takve uvjete.
- Držite u pričuvi jače najlonske folije ili cerade, letve i čavle za privremenu sanaciju oštećenja na krovu ili za prekrivanje razbijenih prozorskih stakala.
- Provjerite da vam uz kuću ili drugi objekt ne raste slabo ukorijenjeno ili trulo stablo koje bi vjetar mogao srušiti ili mu lomiti grane.
- Pronađite siguran, od vjetra i valova zaklonjen vez za svoju brodicu ili čamac ili ih izvucite na suho.
- Očistite krovne oluke, dvorišne slivnike i internu kanalizaciju kako bi ste osigurali nesmetano otjecanje oborinskih voda u slučaju olujnog nevremena.
- Pratite informacije i prognoze o pojavi, mjestu i snazi jakih vjetrova ili nailasku oluje.

Postupak ako ste u zatvorenom:

- Dobro zatvorite sve prozore i vrata, spustite rolete ili zatvorite prozorske kapke.
- Odmaknite se od prozorskih stakala u unutrašnjost građevine.
- Ako građevina nije solidno građena a očekuju se orkanski udari vjetra ili pojava pijavice, sklonite se u podrum ili solidno građenu građevinu, prethodno zatvorite vodu i plin na glavnom ventilu i isključite struju na glavnoj sklopci kako bi spriječili sekundarne štete.
- Slušajte obavijesti na radiju i postupajte u skladu s njima.
- Po prestanku opasnosti pregledajte objekt iznutra i izvana te uočena oštećenja popravite ili za to angažirajte stručne službe.

Postupak ako ste na otvorenom:

- Kao pješak, krećite se u pognutom stavu, uz zavjetrinu ako je ima, pridržavajući se za čvrste predmete.
- Vodite računa o mogućnosti pada crijepa s krova, grana s drveća i slično.
- Ne sklanjajte se ispod drveća zbog opasnosti od udara groma, loma grana ili rušenja stabla.
- Svoje vozilo sklonite u čvrsti objekt, a ako to nije moguće parkirajte ga na otvorenom prostoru (ne uz kuće ili drveće), na mjestu gdje se ne mogu pojaviti bujične vode.
- Ukoliko vozite, poštujujte upozorenja i zabrane nadležnih službi, a ako vas je orkanski vjetar, sa ili bez oborina zahvatio na otvorenoj cesti, zaustavite vozilo van prometnice, po mogućnosti u prirodnoj zavjetrini.
- Ako kampirate, pratite vremensku prognozu, poštujujte upozorenja o mogućnosti jakog vjetra, šator ili kamp prikolicu premjestite na prostor bez drveća i dodatno usidrite a vi se sklonite u čvrste objekte.
- Za jakog vjetra na moru ne koristite laka plovila bez motora (zračni jastuk, gumene, plastični ili

drveni čamac, padaline, sandoline, daske za windsurfing ili surfing) jer vas vjetar može odnijeti na otvoreno more i prevrnuti vam plovilo ili vas baciti na hridi ili obalne stijene.¹⁶

VEĆI I KVALITETNIJI AGAŽMAN NA RASČIŠĆAVANJU:

1. Pojavnost jake oluje (10 stupanj Baufortove ljestvice) i posljedice koje bi ona izazvala zahtijevaju angažman većeg broja ljudi, budući da je on takve snage da pomiče predmete i baca crijep sa krovova, obara drveće i čupa ga s korijenjem te čini znatne štete na građevinskim objektima. Njegovom rušilačkom snagom biti će najviše ugrožena krovišta građevina starijeg datuma gradnje.
2. Operativne snage za zaštitu i spašavanje angažirati će se na raščišćavanju, pomoć pri sanaciji oštećenih krovišta te uklanjanju i prevoženju srušenog i uništenog biljnog raslinja u naseljima i na prometnicama.

---

¹⁶ DHMZ, veljača 2019.

POŽAR

3. Prirodna nepogoda – POŽAR–

POŽAR :

Ugroženost od požara dolazi do izražaja u ljetnim mjesecima te u sušnim vremenskim periodima u kontinentalnom dijelu zemlje i Slavoniji. Požari raslinja ugrožavaju ljude i imovinu, stvaraju znatne izravne i neizravne štete. Požari raslinja nastaju kao uzročno posljedična veza klimatskih čimbenika i ljudske aktivnosti. Požari živog i mrtvog goriva na otvorenom prostoru na površinama šumskog, poljoprivrednog i ostalog neobrađenog i zapuštenog zemljišta, generiraju velike poremećaje cijelog ekosustava i narušavaju opće korisne funkcije šuma. To rezultira teško nadoknadivim gospodarskim štetama, velikim troškovima obnove te drugim posrednim i neposrednim gubicima. Takvi požari su destabilizator biološke i krajobrazne raznolikosti i kontaminiraju zrak na užem prostoru, ali i uzrokuju dugoročne štete emisijom ugljičnog dioksida.

Geografski položaj i značajne površine pod šumama i drugim raslinjem, kao i periode dugotrajnih suša, područje Općine Čačinci ima određeni potencijal ugroze požarima otvorenog tipa.

Tijekom sušnih razdoblja, kao i ljeti na području Općine nastaje poneki požar raslinja. Ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura zraka, suša, udari groma) pogoduju razvoju više istovremenih požara raslinja (na većoj površini).

DVA KRITIČNA RAZDOBLJA POVEĆANE POJAVE POŽARA NA OTVORENOM PROSTORU:

1. Proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen poradi spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.

2. Ljetno - mjesec srpanj, kolovoz, rujan, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima, ali i u području Slavonije. Žestina takvih požara osobito je pojačana ukoliko se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

OPASNOSTI OD POŽARA:

	Temperatura zraka (°C)	Relativna vlažnost (%)	Brzina vjetra (m/s)	Oborina (mm)	FFMC	DMC	DC	ISI	BUI	FWI	Opasnost
Bjelovar	27.8	40	1	0.1	90	84	265	5	94	20	velika
Daruvar	28.5	41	3	0.0	91	58	227	9	71	25	umjerena
Osijek	28.2	34	4	0.0	92	74	304	11	92	33	velika

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – POŽAR - :

U posljednjih 30 godina područje velike potencijalne opasnosti od požara raslinja širi se od dalmatinskog priobalja i otoka prema njenoj unutrašnjosti. Od promatranih pet postaja, koje pokrivaju različite klimatske zone postaja (Zagreb-Grič, Osijek, Gospić, Crikvenica i Hvar), najveću srednju vrijednost SSR ima

postaja Hvar koja je porasla od 6,9 u razdoblju 1961.– 1990. godina na 7,5 u razdoblju 1981.–2010. godina. Dakle, porast ugroženosti od požara zapaža se na sjevernom Jadranu, ali i u istočnoj Slavoniji u odnosu na razdoblje 1961.–1990. godina.

Najveći rizik od pojave požara otvorenog tipa javlja se u kolovozu, a zatim u srpnju.

Klimatske promjene će na ovaj rizik utjecati u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju, stoga treba obratiti pažnju na njega i provesti mjere prilagodbe uzimajući u obzir predviđene promjene.¹⁷

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Broj ljudi koje je potrebno evakuirati ovisan je o lokaciji požara te ga je kao takvog nemoguće točno izračunati (do sada se nije nikada radila procjena u smislu takvog ugrožavanja i parametara navedenih u tablici).

S obzirom da se radi o požarima raslinja na otvorenom prostoru moguće je mjestimično ugrožavanje građevina, kampova i nacionalnih parkova gdje ima veći broj posjetitelja.

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹⁸ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

GOSPODARSTVO :

Na području općine Čačinci u proteklih 10 godina bilo je 109 što šumskih što požara otvorenog prostora.

Godina	Naselje	Zahvaćeno područje	Aktivirane postrojbe za gašenje požara	Ukupan broj vatrogasaca pri gašenju
2008.	Pušina(Sankovac) „požar otvorenog tipa“	70 ha opožareno područje(izgorjelo nisko raslinje i šikara).	DVD Orahovica DVD Četekovac DVD Zdenci DVD Mikleuš DVD Čačinci	53 vatrogasaca
2013.	Drenovci(prema Đurčićima) „požar otvorenog tipa“	110 ha opožarenog područja(izgorjelo 17 rolo bala sijena, lovačka čeka i 2 hranilišta).	DVD Orahovica DVD Zdenci DVD Čačinci	40 vatrogasaca
2013.	Drenovačkoj planini „šumski požar“	površina tri šumska odjela	JVP Slatina DVD Orahovica DVD Zdenci DVD Čačinci	50 vatrogasaca, 30 radnika šumarije

¹⁷ Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku

¹⁸ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Površina šuma i šumskog zemljišta prema podacima Prostornog plana uređenja Općine Čačinci zauzima 6.970,16 ha, što čini 48% površine općine. Na prostoru Općine Čačinci zastupljene su gospodarske šume i šume posebne namjene. Gospodarske šume čine 6.353,32 ha (91,15%), a šume posebne namjene 616,84 ha (8,85%) ukupne površine šumskog zemljišta. Kao vrijedni prirodni turistički resurs ističe se Park šuma Jankovac i Drenovačka srednjovjekovna utvrda Klak. Park šuma Jankovac površine 613,26 ha jedna je od najljepših gorskih dolina koja se nalazi na sjevernim obroncima Papuka na visini od 475 m. Bogata je hladnim izvorima i bistrim potocima, a okružena stoljetnom bukovom šumom. Prisutni su fenomeni krša kao što su vrtače, izvori, špilje od kojih su najpoznatije špilja grofa Jankovića i Maksimova špilja.¹⁹

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Objekti kritične infrastrukture i građevine od javnog društvenog interesa nisu ugrožene.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X		X
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

¹⁹ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3.(4).

3.1. Požari otvorenog tipa - određivanje vjerojatnosti događaja

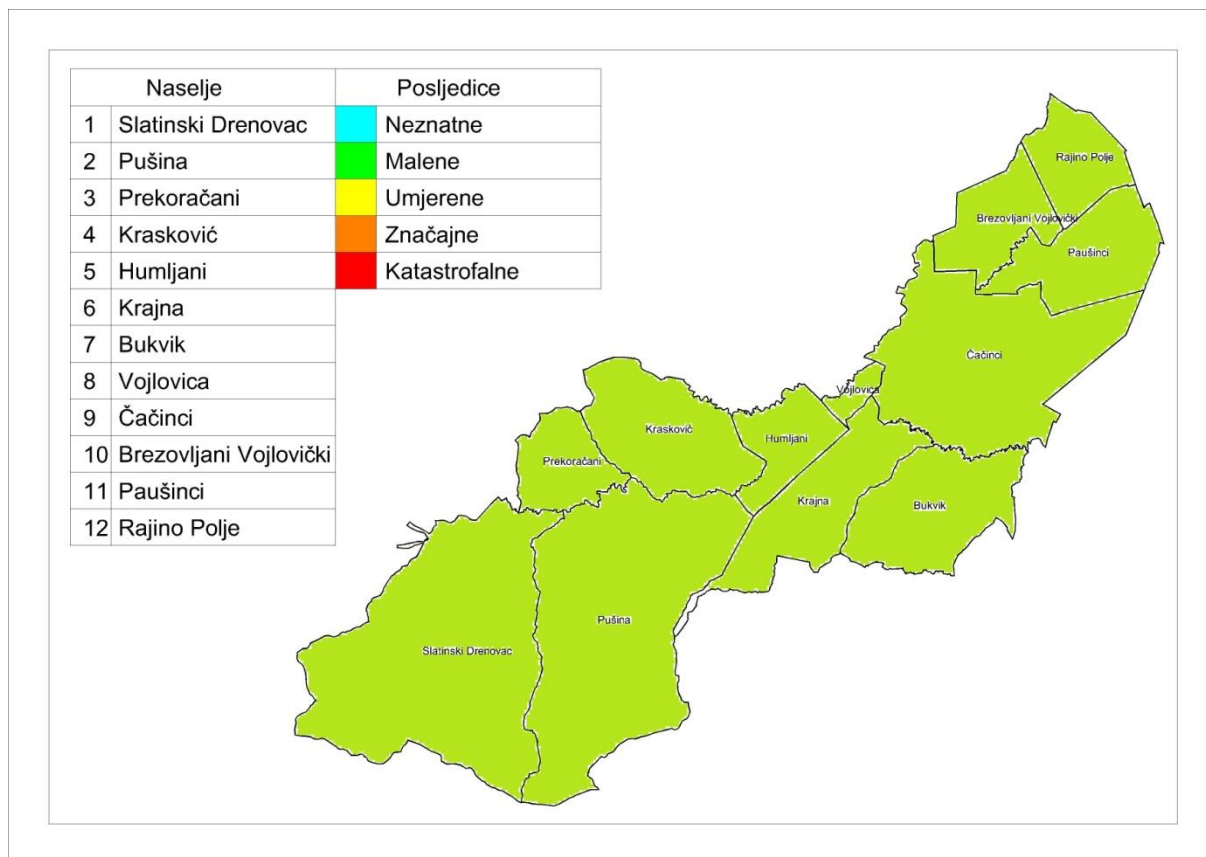
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

3.2. Požar otvorenog tipa - zbirna ocjena posljedica

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnost i politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene		X		X
3 Umjerene	X			
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Zbirne posljedice ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 2 – malene posljedice**.

3.3. Požar otvorenog tipa – karta prijetnje

3.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – požara -

3.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

- Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika²⁰,
- Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
- Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
- U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).

²⁰ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

3.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

6. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
7. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
8. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))
  - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
1. Nakon proglašenja prirodne nepogode²¹ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²² provode sljedeće radnje:
  8. prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  9. prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  10. potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
2. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
3. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
4. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
  - o) datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - p) podatke o vrsti prirodne nepogode
  - q) podatke o trajanju prirodne nepogode
  - r) podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - s) podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine

---

²¹ članak 23. ovoga Zakona,

²² članak 5. ovoga Zakona.

- t) podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
- u) podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

3.4.1.2. Konačna procjena štete

- 5. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
- 6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
- 7. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
  - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,

3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,

3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).

8. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
9. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
10. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
11. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
12. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
13. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

3.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
  2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
- Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave²³ i proračuna Grada Zagreba.
  - Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
  - Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
    - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
    - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
    - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

3.4.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.²⁴
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom

²³ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

²⁴ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
- donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.

6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

3.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje imovine, gospodarskih funkcija i stradavanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Organizacija gašenje požara na prostoru koje je u mogućnosti ugasiti.
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica požara po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica požara po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

3.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

UTVRĐIVANJE UZROKA NASTANKA POŽARA:

1. Nastanak požara raslinja uglavnom povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja (za 2000. godinu 83,8% požara je izazvan nemarom ili nepažnjom): poradi paljenja korova i biotpada, radova u šumi, nepažnji sa ložištima za roštilje, neugašenoj vatri, dječje igre i zapuštenih neuređenih deponija organskog i anorganskog otpada.
2. Namjerno izazvanih požara u 2000. godini je bilo 3,2%. Prisutno je i namjerno paljenje poradi pretvorbe zemljišta u građevinsko, tradicija obnove pašnjaka paljenjem suhe trave, a u manjoj mjeri i piromanija, osveta, krivolov i terorističko djelovanje. Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem atmosferskog elektriciteta ili toplinom koja nastaje trenjem (kočenje vlaka i ispadanje užarenih kočionih obloga).

PODUZIMANJE PREVENCIJSKIH MJERA:

1. Potrebno je poduzimanje preventivnih mjera u fazama dozrijevanja (nadzor prostora, prosjeci uz prometnice i pružne pravce, informiranje i edukacija stanovništva),
2. Tereni su relativno teško pristupačni za vatrogasnu tehniku, pronalaženje drugih načina,
3. Požari na otvorenom prostoru su prirodna pojava koju se ne može zaustaviti i koji će se i pored svih provedenih mjera i dalje pojavljivati. Navedeno preventivno djelovanje podrazumijeva:
  - sadnju vegetacije koja je obzirom na kemijski sastav otpornija na početno paljenje i širenje požara,
  - znanstveno istraživanje povezanosti aspekata požara raslinja, vegetacije, klime, meteorologije
  - sadnja mješovitih nasada koji neće ovisno o svojim karakteristikama biti ugroženi od požara u istom vremenskom periodu,
  - obavljanje preventivno uzgojnih radova (njega sastojina, proreda, kresanje i uklanjanje suhog granja),
  - gradnju i održavanje protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste,
  - održavanje i uređivanje postojećih izvora vode,
  - izgradnju i održavanje nadzemnih spremnika vode za gašenje požara i zahvat vode pomoću helikoptera i podvjesnog kontejnera (Flory, Bamby bucket),
  - organiziranje i provođenje promidžbene aktivnosti radi upoznavanja i edukacije građana (posebno vrtičke i školske djece, turista i drugih korisnika takvih područja),
  - povećanje svijesti stanovništva o značaju i koristima koje donosi šuma, odnosno sva ostala vegetacija i potrebu poduzimanja osnovnih preventivnih mjera,
  - ustrojavanje, osposobljavanje i opremanje motriteljsko dojavnih službi, razvoj video nadzora ugroženih prostora, edukacija i razvoj službi zaštite od požara i interventnih skupina šumskih radnika opremljenih potrebnom opremom za gašenje početnih požara,
  - zbrinjavanje ložišta i roštilja za pripremu hrane,
  - izrada i donošenje planova zaštite te stalno neposredno kontaktiranje i komunikacija sa stanovništvom, jedinicama lokalne i regionalne samouprave, policijom i vatrogascima,
  - pojačano djelovanje inspeksijskih službi (šumarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, inspekcije zaštite od požara policijskih uprava, inspekcije zaštite okoliša) te strogo provođenje propisa i zabrana (paljenja, odlaganja otpada).

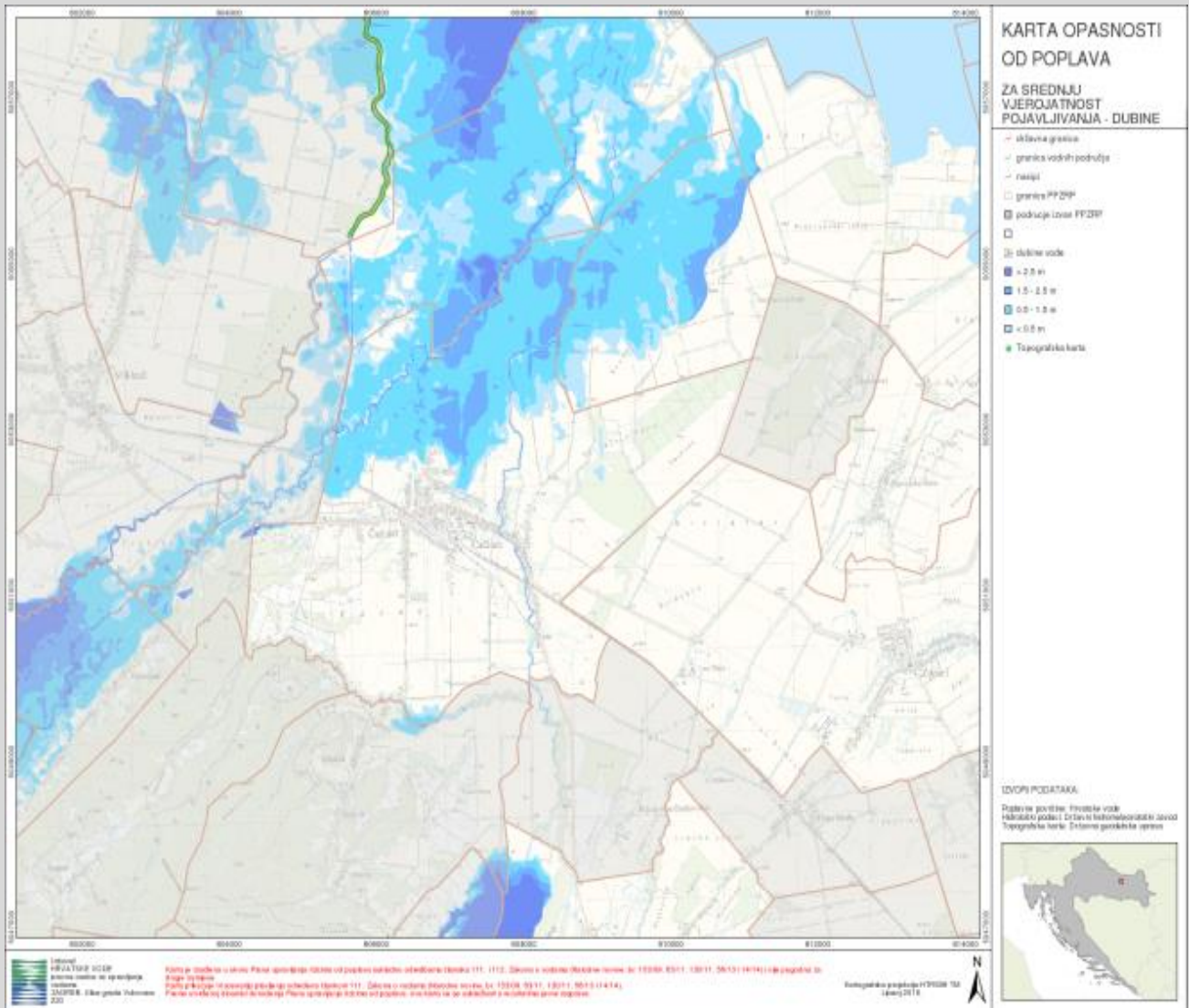
4. Uz uobičajenu opremu koja se koristi za gašenje požara, za vatrogasce za gašenje požara raslinja često treba osigurati dodatnu specijalnu vatrogasnu opremu za krčenje raslinja (najpoznatiji kosijer), prijenosa vode (naprtnjače), mehaničko gašenje požara (metlanice), specijalne vatrogasne pumpe, opremu i spremnike ("kruške" i vjedra) koje se prevoze helikopterima itd, ali i ostalu opremu (sjekire, grablje, lopate, pile itd), te traktorske prikolice i traktore, autocisterne i šumska vozila.

POPLAVA

BRANJENO PODRUČJE 17 MALI SLIV KARAŠICA-VUČICA				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
B.17. 12.	p. Vojlovica, l.o. i d.o.; Ušće u p. Klokočevac – Sekulinci; pkm 0+000 - 43+300 (43,300 km) Ukupno 43,300 km	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	pkm 1+416 drv.m. Rajino Polje pkm 9+160 lučni m. Čačinci-Brezovljani pkm 12+350 HŽ.m. Našice-Slatina pkm 13+500 c.m.Našice- OrahovicaSlatina pkm 18+300 drv. m. Humljani-Krasković pkm 22+300 c.m. Pušina-Krasković pkm 27+400 cm SlatinskiDrenovac-Đuričić pkm 32+100 A.B.m.za Gornje Meljane pkm 34+800 A.B.m.za Omladinsko nas	Virovitičko-podravska; Čačinci; Rajino Polje, Vojlovica, Humljani, Pušina, SlatinskiDrenovac Voćin; Đuričić, Sekulinci
B.17. 13.	p. Krajna, l.o. i d.o.; Ušće u p. Vojlovica – Pištana; pkm 0+000 - 25+840 (25,840 km) Ukupno 25,840 km	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	pkm 1+500 k.c.m. Krivaja-Čačinci pkm 3+600 bet.m. cesta za Paušince pkm 8+650 z.luč.m.Čačinci Orah.-Slat. pkm 9+240 HŽ.m. Našice-Slatina pkm 14+350 c.m. Čačinci-Bukvik	Virovitičko-podravska; Čačinci, Rajino Polje, Paušinci, Čačinci, Krajna

<p>B.17. 14.</p>	<p>p. Seginac, višenamjenska akumulacija Seginac; prirodna dolina potoka Seginac (kod Donje Pištane); km 1+100 - 2+000; (0,900 km)</p> <p>Zapremina: 343.150 m³ Površina: 16,873 ha Prosječna širina: 250 m</p>	<p>Nasuta homogena zemljana brana;</p> <p>dužina brane: 0,381 km (0,381)</p> <p>širina krune: 5,00 m'</p> <p>građevinska visina: 8,00 m' temeljna šir.brane: 55,00 m'</p> <p>kota krune: 170,50 m n.J.m.</p> <p>Ukupno 0,381 km nasipa</p>	<p>preljev: 168,90 m n.J.m. Q_{max} = 16,340 m³ /s</p> <p>temeljni ispust: Ø 80 cm Q_{max}=3,86 m³ /s</p> <p>dužina cijevi: 55,00 m'</p> <p>max. voda: 169,60 m n.J.m.</p>	<p>Virovitičko-podravska županija:</p> <p>Orahovica; Donja Pištana</p> <p>Čačinci: Bukvik, Čačinci, Paušinci, Rajino Polje</p>
-------------------------	---	---	--	---

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Odnosi se na smrtno stradale, povrijeđene i evakuirane osobe. Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo, ali postoji mogućnost evakuacije stanovništva iz ugroženih naselja:

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	²⁵ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

GOSPODARSTVO :²⁶

Odnose se na materijalnu i financijsku štetu u gospodarstvu. Šteta nastala od elementarne nepogode poplave, prikazana je u odnosu na proračun Općine.

Posljedice na gospodarstvo procijenjene su kroz štete na obrtnim sredstvima u poljoprivredi.

Šteta od poplava koja je uglavnom zahvatila poljoprivredne površine:

- 2009. godine iznosila je 4.964.907,20 kn, što iznosi 30% od proračuna za tu godinu,
- 2010. godine iznosila je 2.837.633,28 kn, što iznosi 36% od proračuna za tu godinu²⁷

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Negativni utjecaji poplava na kritičnu infrastrukturu se mogu promatrati kroz niz aspekata kao na primjer:

- velika brzina kretanja poplavnog vala (bujice, pucanje nasipa i sl),
- dugotrajna pokrivenost većih područja vodom koja može biti i zagađena uslijed nekog incidenta i
- indirektno štete na područjima koja nisu poplavljena uslijed prekida/poremećaja u prometu, telekomunikacijama, snabdijevanju električnom energijom, opskrbom vode i sl.

Radi toga može se smatrati da poplave imaju negativan utjecaj na sve navedene grupe kritične infrastrukture.

²⁵ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

²⁶ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

²⁷ Procjena rizika od velikih nesreća, 2018.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X		X
2 Malene			X	
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

4.1. Poplava - određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

4.2. Poplava - zbirna ocjena posljedica

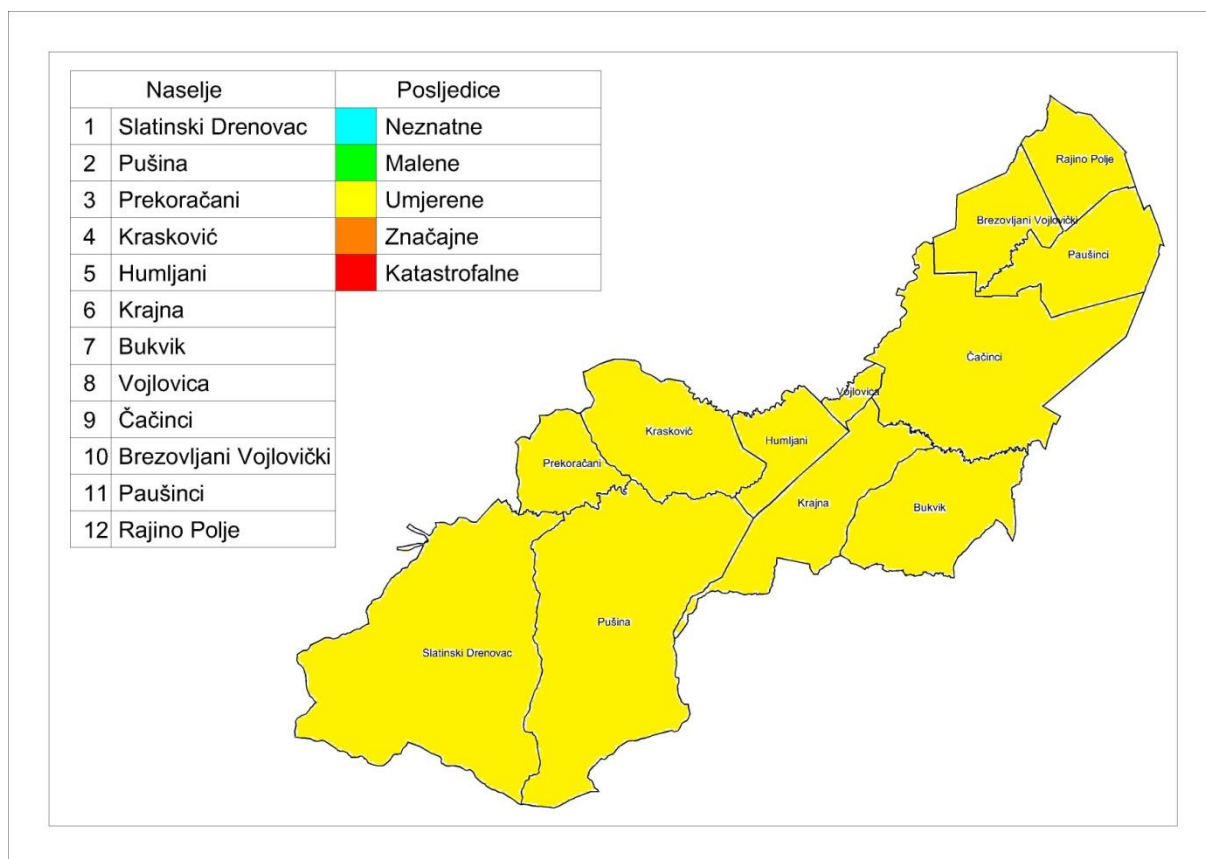
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene				X
3 Umjerene	X			
4 Značajne				
5 Katastrofalne		X		

Zbirno posljedice poplave ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika.

Zbirna ocjena posljedica poplave nalazi se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

4.3. Poplava – karta prijetnje

4.4. Pregled ugroženih naselja

R.br.	Ugroženo naselje	Broj stanovnika	Mala djeca (0-4 god.)	Djeca (5-14 god)	Odrasle osobe i starija djeca	Starije osobe (iznad 65 godina)
1.	Čačinci	2110	105	218	1 465	322
2.	Humljani	129	2	12	88	27
3.	Paušinci	168	8	16	96	48
4.	Rajino Polje	30	1	1	18	10
UKUPNO		2 437	116	247	1 667	407
% u odnosu na broj stanovnika Općine		82%				

4.5. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – poplava-

4.5.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika²⁸,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

4.5.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([Prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))

---

²⁸ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

- h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode²⁹ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela³⁰ provode sljedeće radnje:
- prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

4.5.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

---

²⁹ članak 23. ovoga Zakona,

³⁰ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
  - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
  - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
  5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
  6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
  7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
  8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
  9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

4.5.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave³¹ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

4.5.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.³²
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
  - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
  - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
  - unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
  - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
  - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
  - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
  - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
  - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
  - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva

³¹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

³² Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

4.6. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	- izbacivanje vode koja se zadržala u kućama i podrumima -ispomoć oko ojačavanja zaštitne infrastrukture -izvlačenje sa poplavljenog područja bolesnih, starih i nemoćnih.
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica poplava po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica poplava po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice poplava na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

4.7. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

PODUZIMANJE PREVENCIJSKIH MJERA:

1. Zaštita od poplava temelji se većinom na obrambenim nasipima i širokim inundacijskim područjima uz vodotoke. Neke od posljednjih pojava velikih voda ukazale su potrebu kontinuiranih ulaganja u planiranje novih i rekonstrukcije postojećih protu-poplavnih rješenja, ne samo radi sprječavanja štete za infrastrukturu i materijalna dobra, nego i radi očuvanja bioraznolikosti i zaštićenih područja.
2. Izraditi planove upravljanja poplavnim rizicima, s ciljem smanjivanja štetnih posljedica poplava u zajednici za zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost.
3. Redovita procjena složenih rizika (istovremena pojavnost dva ili više rizika), poput ledenih poplava i pojave ledostaja.
4. Utvrđivanje dostatnih kapaciteta i potreba brzog odgovora.
5. Izgraditi višenamjenski sustavi uređenja i korištenja voda i zemljišta (koriste se za opskrbu vodom, proizvodnju električne energije, navodnjavanje, plovidbu, zaštitu od poplava, melioracijsku odvodnju, uzgoj riba, šport i rekreaciju).
6. Sustavi odvodnje oborinskih voda u urbanim sredinama izgraditi - radi brze i učinkovite oborinske (atmosferske) odvodnje u naseljenim mjestima te zaštite stanovništva i materijalnih dobara od poplava uzrokovanih oborinskim vodama (koncepti zadržavanja oborinskih voda što bliže mjestu njihova nastanka i njihovo korištenje, koncept planiranja izgradnje vodno osviještenih urbanih cjelina s integralnim pristupom odvodnji, zaštiti i višekratnom korištenju vodnih resursa).³³

³³ Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)

SUŠA

5. Prirodna nepogoda – SUŠA –

DEFINICIJA SUŠE:

Suša je prirodna pojava, elementarna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. Ona predstavlja kompleksan proces koji uključuje različite faktore za određivanje rizika i osjetljivosti na sušu. Suša se relativno sporo razvija, dugo traje, i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj. Posljedice suše ogledaju se gotovo u svim aspektima života kod ljudi, biljaka i životinja. Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih zaliha vode, odnosno smanjenje protoka vode u vodotocima te razine vode u jezerima i u podzemlju, uzrokujući hidrološku sušu. Pored hidrološke suše i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu (zasušenje) koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje.

Osim nedostatka oborine, kad dođe do povećanja temperature zraka (zatopljenje) kod biljke se javlja povećana potreba biljke za vodom. Pojava suše (zasušenje i zatopljenje) u biljnoj proizvodnji naziva se agronomska suša. Agronomska suša se može pojaviti u sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljke vodom.

Kada je zima bez oborine (kiša, snijeg ili pojava suhog snijega), ne stvara se zaliha vode u tlu. U vrijeme suhog proljeća i uz pojavu vjetrova isušuje se površinski sloj tla, te jare kulture ne mogu pravodobno i kvalitetno nicati. Tijekom jeseni, nedovoljno oborina usporava razvoj ozimih kultura. Kada suša nepovoljno utječe na raspoložive zalihe vode i posljedično na opskrbu vodom radi zadovoljavanja ljudskih i gospodarskih i kulturnih potreba, tada je riječ o socijalno ekonomskoj suši.

VODOOPSKRBINI SUSTAV OPĆINE:

Vodoopskrbni sustav izgrađen je na području naselja Čačinci i Bukvik, te je na vodovodnu mrežu priključeno 82% stanovništva. Vodoopskrba na području općine vrši se putem crpilišta „Fatovi“ Orahovica koje se nalazi sjeverno od Orahovice, na Orahovačkoj terasi koja se izdiže u rubnom dijelu dravske nizine, na dodiru sa sjevernim padinama Papuka. Stanovnici naselja koja nisu pokrivena vodoopskrbom: Humljani, Pušinci, Rajino Polje, Vojlovica, Slatinski Drenovac, Prekoračani, Brezovljani Vojlovački, vodom se opskrbljuju iz kopanih, rijeđe bušenih bunara kojima je zahvaćen prvi vodonosni horizont gdje je voda podložna onečišćenju s površine.

VRSTA USJEVA ILI NASADA:

Poljoprivredne površine (km ²)					
ukupno	%	obrađive	%	ostale	%
68,92	47,52	23,96	34,76	12,21	17,72

ŠTETE OD SUŠE NA PODRUČJU OPĆINE:

2011	SUŠA	sva naselja	8.983.557,38	poljoprivrednim površinama
2015	SUŠA	sva naselja	7.250.165,46	poljoprivrednim površinama
2016	SUŠA	sva naselja	2.021.381,63	poljoprivrednim površinama
2017	SUŠA	sva naselja	6.639.464,03	poljoprivrednim površinama

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – SUŠU - :

Opažene klimatske promjene upućuju na osušenje u Sredozemlju, kojemu pripada i dio Hrvatske, osobito u ljetnim mjesecima. Osim smanjenja oborine prisutno je i povećanje temperature zraka koje doprinosi negativnom učinku suše. Klimatski scenariji za Hrvatsku prema kraju 21. stoljeća ukazuju na moguće smanjenje ukupne količine oborine u tri sezone (proljeće, ljeto i jesen), prvenstveno u priobalnoj, južnoj i gorskoj Hrvatskoj (MZOIP, 2014).³⁴

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Suša rijetko izaziva brze i dramatične gubitke u ljudskim životima, ali zahvaća biljni i životinjski svijet te može imati značajan utjecaj na ekosustav. Dovodi do pada prihoda proizvođača, smanjenja ukupnog fonda hrane, velikih poremećaja na tržištu poljoprivrednih proizvoda čak i do pojave gladi osobito kod životinja.

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	³⁵ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

³⁴

https://www.google.com/search?rlz=1C1GCEA_enHR746HR746&ei=beR1XK3IFOGNmwx61rTYCQ&q=utjecaj+klimatskih+promjena+na+pojavu+tuče&oq=utjecaj+klima

³⁵ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

GOSPODARSTVO :

Posljedice suše se, uz velike financijske štete (procjena smanjenja uroda kultura i do 90%), očituju i kroz negativnu vanjskotrgovinsku razmjenu te nisku konkurentnost domaće proizvodnje tako da je navodnjavanje zasigurno jedna od izuzetno važnih mjera i potreba kojima se te štete mogu smanjiti, a u određenim okolnostima i potpuno izbjeći.³⁶

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

³⁶ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3.(4).

5.1. Prirodna nepogoda – suša – vjerojatnosti događaja

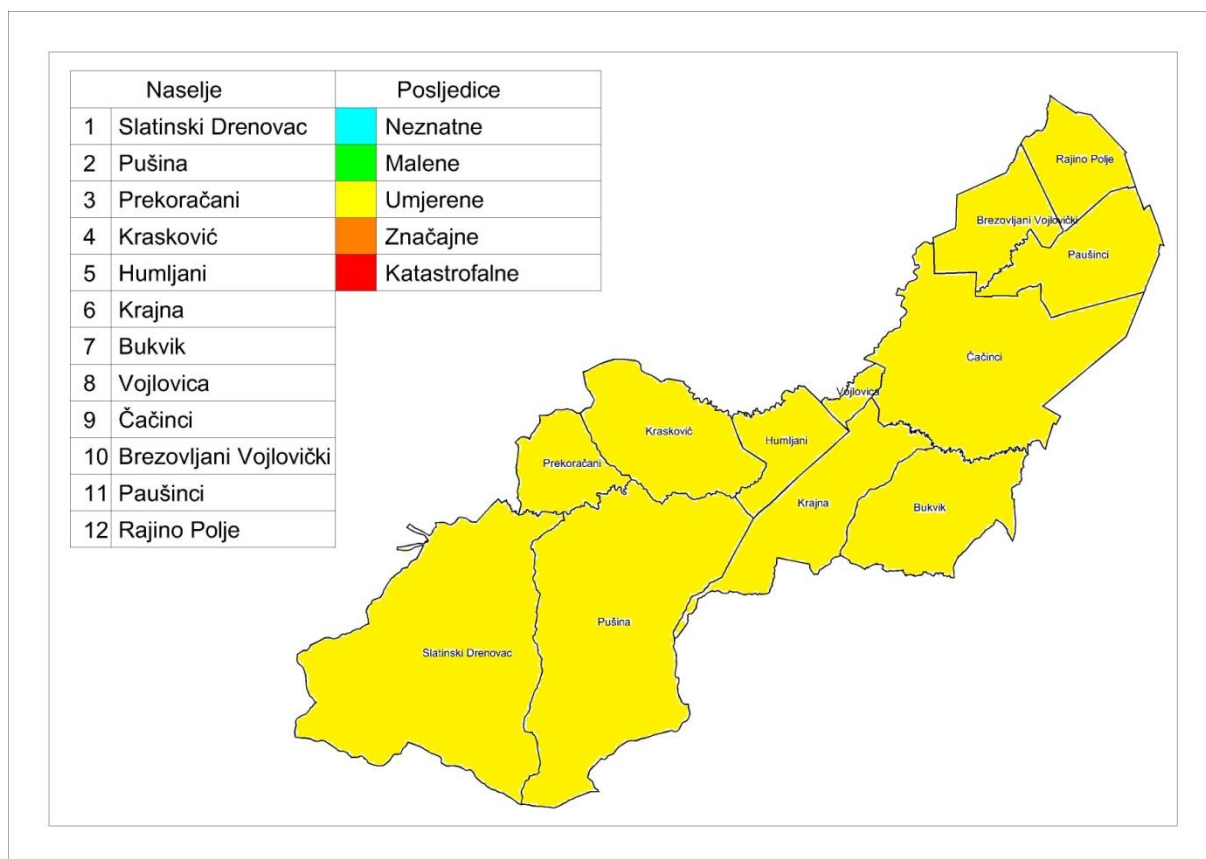
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	X
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

5.2. Prirodna nepogoda – suša – zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne			X	
2 Malene				
3 Umjerene	X			X
4 Značajne				
5 Katastrofalne		X		

Zbirno posljedice suše ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

5.3. Prirodna nepogoda – suša – karta prijetnje

5.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – suše –

5.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

- Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika³⁷,
- Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
- Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
- U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).

³⁷ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

5.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))
  - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode³⁸ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela³⁹ provode sljedeće radnje:
  - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine

---

³⁸ članak 23. ovoga Zakona,

³⁹ članak 5. ovoga Zakona.

- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

5.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
  - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,

3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,

3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).

4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

5.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁴⁰ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

5.4.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁴¹
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom

⁴⁰ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁴¹ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
- donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.

6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

5.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Provode gašenje požara, opskrbu pitkom vodom, vatrogasno dežurstvo
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica suše po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Osigurava redovitu isporuku pitke vode
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

5.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

PLAN NAVODNJAVANJA OPĆINE:
<p>1. Poljoprivredna proizvodnja je proizvodnja koja najviše ovisi o klimatskim uvjetima, činjenica je da je navodnjavanje poljoprivrednih površina na kojima su zasijane poljoprivredne kulture ključna stvar za poljoprivrednu proizvodnju u vrijeme opaženih klimatskih promjena. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje.</p> <p>2. Kao mjere za ublažavanje posljedica potrebno je mjerama i instrumentima agrarne politike poticati proizvođače na ulaganje u sustav navodnjavanja (za što danas stoje na raspolaganju i sredstva fondova EU).</p>
OSIGURANJE USJEVA OD SUŠE:
<p>1. Prema podacima Državnog povjerenstva za procjenu šteta od elementarnih nepogoda u razdoblju u Hrvatskoj suša uzrokuje najveće ekonomske gubitke od svih elementarnih nepogoda (44%). Osobito je ugrožen poljoprivredni sektor u kojemu se smanjenje uroda uzrokovano sušom, ovisno o intenzitetu i duljini trajanja, kreće od 20% do 90%.</p> <p>2. Smanjeni prihodi i nestabilnost tržišta sa sociološkog stajališta izazivaju kod proizvođača nesigurnost i nepovjerenje u tržište. S ekonomskog stajališta smanjuje se solventnost gospodarskih subjekata, manji je broj ugovorene proizvodnje, manja su kapitalna ulaganja što ima dugoročne posljedice za opstojnost, rast, razvoj i konkurentnost proizvodnje osobito na manjim i srednjim poljoprivrednim gospodarstvima.</p>
UZGAJANJE NOVIH KULTURA:
<p>1. Promjena klime omogućuje uzgoj poljoprivrednih kultura, odnosno sorti koje je ranije bilo moguće uzgajati samo u toplijim područjima.</p>

TUČA

6. Prirodna nepogoda – TUČA –**DEFINICIJA TUČA:**

Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg. Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Tuča pada isključivo iz grmljavinskog oblaka Cumulonimbusa, a najčešća je u toplom dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Na meteorološkim stanicama bilježi se uz tuču i sugradicu pojava ledenih zrna u hladnom dijelu godine. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C. Pojave tuča, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina. Svojim intenzitetom nanose velike štete pokretnoj i nepokretnoj imovini, kao i poljoprivredi.

VRSTA USJEVA ILI NASADA:

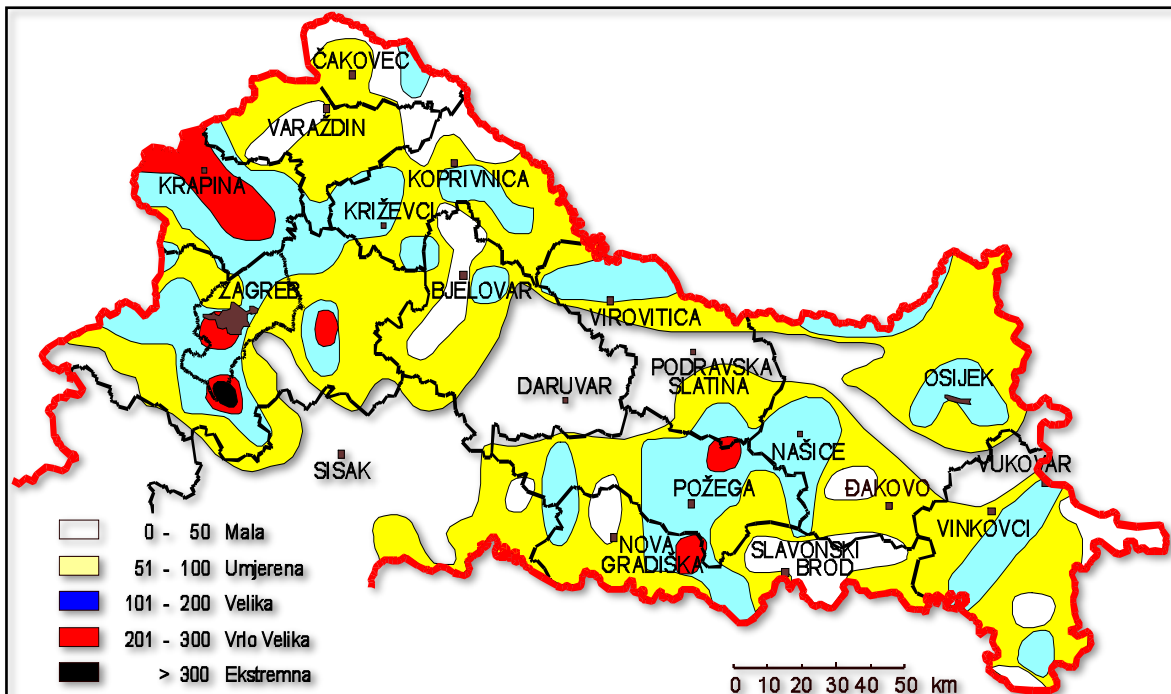
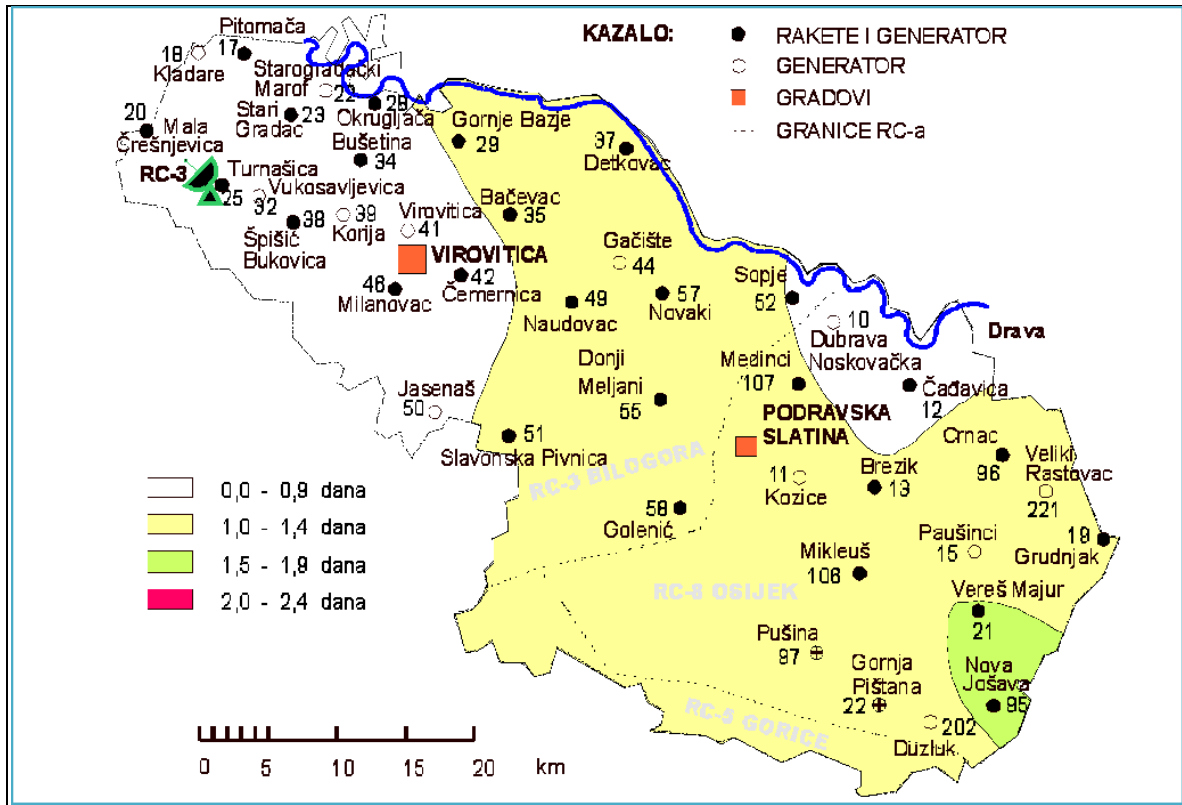
Poljoprivredne površine (km ²)					
ukupno	%	obradive	%	ostale	%
68,92	47,52	23,96	34,76	12,21	17,72

SUSTAV OBRANE OD TUČE:

Da bi se zaštitile poljoprivredne površine i smanjile štete nastale od tuče, prije više od 30 godina u kontinentalnom dijelu Hrvatske osnovana je obrana od tuče. Državni hidrometeorološki zavod provodi obranu od tuče na ukupnoj površini od 24 100 km². Sezona obrane od tuče traje od 1. svibnja do 30. rujna kada tuča može prouzročiti velike štete na poljoprivrednim kulturama i ostaloj imovini. Operativna obrana provodi se pomoću raketa, a od 1995. i prizemnim generatorima, na osam Radarskih centara (RC). Svaki centar odgovoran je za svoj dio branjenog područja.

Broj dana s tučom

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD.
SRED	0.3	0.0	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	1.9
STD	0.7	0.0	0.5	0.4	0.5	0.6	0.4	0.5	0.2	0.3	0.2	0.3	1.7
MIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MAKS	3	0	2	1	1	2	1	2	1	1	1	1	6

ŠTETE OD TUČE:

JLS: OPĆINA ČAČINCI		Obrazac: Proglašene elementarne nepogode u posljednjih 10 godina			
Godina	Elementarna nepogoda	Područje štete (naselje)	Iznos štete	Ljudske žrtve da/ne, broj	Šteta učinjena na: stambenim objektima, gospodarskim objektima, poljoprivrednim površinama ili negdje drugdje
2016	MRAZ	sva naselja	1.875.505,83	NE	poljoprivrednim površinama
2017	MRAZ/TUČA/SUŠA	sva naselja	6.639.464,03	NE	poljoprivrednim površinama

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – TUČU - :

Poljoprivreda posebno je osjetljiva na klimatske promjene jer je općenito jako ovisna o vremenskim prilikama. Sva izravna klimatska obilježja – temperatura, oborine i vremenski uvjeti – utječu na proizvodnju. Zbog ukupne vrijednosti, utjecaja na sigurnost hrane i radnih mjesta koja otvara poljoprivreda je važna grana hrvatskoga gospodarstva na koju su već u proteklih nekoliko godina snažno utjecale klimatske promjene. Posljedice ekstremnih vremenskih pojava kao što su poplave i tuče te nedostatak vode bili su prosječni gubici od 176 milijuna eura na godinu od 2000. do 2007., a razmjeri štete u budućnosti bi se mogli i povećati. Ranija cvatnja i sazrijevanje pojedinih sorata grožđa, maslina i voća zbog toplije zime i proljeća donekle pozitivno utječu na poljoprivrednu proizvodnju, što omogućuje veće prinose. Međutim, vinogradarske regije mogle bi proširiti svoje sortimente, zbog čega bi se izgubila regionalna obilježja vina i smanjila njihova konkurentnost.⁴²

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

U slučaju tuče moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi (ozljede, evakuacija iz oštećenih objekata).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	⁴³ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	X
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice.**

GOSPODARSTVO :

⁴² Izvješčaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017.

⁴³ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Obrana od tuče

U Hrvatskoj smo često svjedoci štetama u poljoprivredi uzrokovanih tučom. Pojava tuče češća je s povećanjem temperature zraka na globalnoj razini pa je i za očekivati još češću pojavu tuče u budućnosti. Zaštita od tuče već se desetljećima odvija protugradnim raketama u Republici Hrvatskoj. Druga najraširenija tehnika obrane od tuče u svijetu jest upotreba mreža protiv tuča. Protugradne rakete su dosta jeftinije od mreža, no nedostatak im je što ne mogu spriječiti pojavu već formiranih kuglica tuče.

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Štete od tuče mogu nastati na dalekovodima i telekomunikacijskim objektima, a moguće su i manje štete na objektima od javnog društvenog značaja. Ne očekuje se dulji prekid u funkciji kritične infrastrukture.

Društvena stabilnost i politika					
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE					
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				X	
2 Malene			X		X
3 Umjerene	X				
4 Značajne					
5 Katastrofalne					

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

6.1. Prirodna nepogoda – tuča – vjerojatnosti događaja

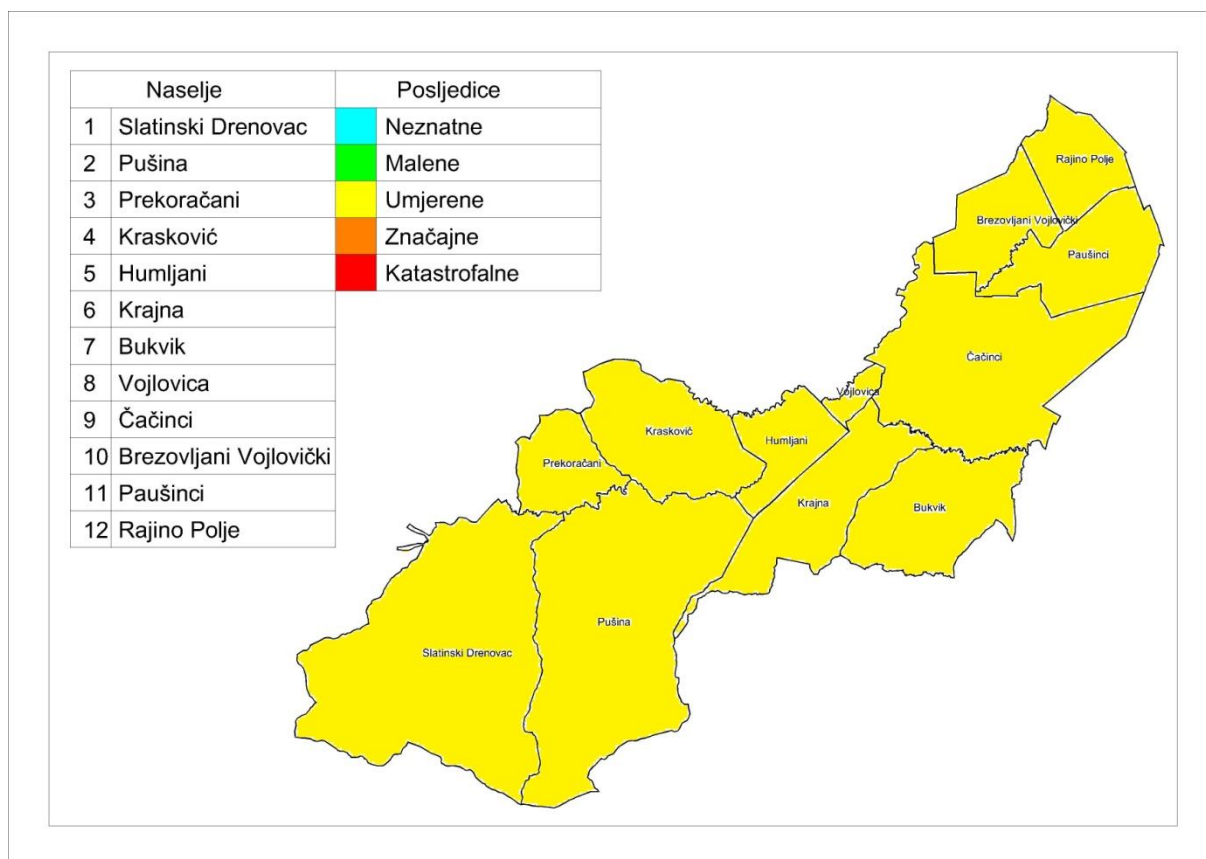
Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

6.2. Prirodna nepogoda – tuča – zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene			X	
3 Umjerene	X			X
4 Značajne				
5 Katastrofalne		X		

Zbirno posljedice suše ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 3 – umjerene posljedice**.

6.3. Prirodna nepogoda – tuča – karta prijetnje

6.4. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – tuče –

6.4.1. Proglašenje prirodne nepogode

- Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika⁴⁴,
- Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
- Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
- U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).

⁴⁴ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

6.4.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))
  - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁴⁵ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁴⁶ provode sljedeće radnje:
  - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine

---

⁴⁵ članak 23. ovoga Zakona,

⁴⁶ članak 5. ovoga Zakona.

- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

6.4.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,
  - 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,

3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,

3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).

4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

6.4.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁴⁷ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

6.4.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁴⁸
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom

⁴⁷ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁴⁸ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
- donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.

6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

6.5. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Pomažu u raščišćavanju
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

6.6. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

MJERE ZA SMANJIVANJE ŠTETA OD TUČE:
<p>Postoje takozvane autonomne mjere i dugoročne, odnosno planirane mjere prilagodbe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Autonomne mjere su promjena sortimenta, datuma sjetve/žetve, upotreba gnojiva i pesticida i sl. 2. Dugoročne mjere podrazumijevaju strukturne promjene u svrhu prilagodbe na klimatske promjene. To uključuje način korištenja poljoprivrednog zemljišta, njegovu lokaciju, tip uzgoja, sorte te razne agrotehničke mjere. Primjerice proizvođač može upotrijebiti one sorte koje su otpornije na novonastale uvjete te daju stabilne prinose i urode ili implementirati sustave navodnjavanja i odvodnje kako bi smanjili moguće probleme nastale nedostatkom ili viškom vode.
EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA KAO PRILAGODBA NA KLIMATSKE PROMJENE:
<p>Jedno od rješenja i odgovora na klimatske promjene svakako je prelazak na ekološku poljoprivredu. Iako je prelazak na ovaj tip proizvodnje dugotrajan proces te zahtijeva znatno podizanje kapaciteta u smislu edukacije i tehnologija, on se svakako može nazvati mjerom prilagodbe klimatskim promjenama.</p>
ODABIR OTPORNIJIH VRSTA I SORTI:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bioraznolikost povećava otpornost ekosustava na promjenjive uvjete i stresove. Kao mjera u prilagodbi klimatskim promjenama odabiru se one vrste i sorte koje su otporne na visoke temperature, suše, poplave, visoku razinu soli u tlu te one koje su otporne na bolesti i štetnike. Sukladno tome, biljni oplemenjivači, intenzivno rade na selekciji biljnih i životinjskih vrsta koje imaju svojstva otpornosti na pojedine pojave. Smatra se da će u Europi ova mjera imati najmanje utjecaja za odabir kultura na pašnjacima dok će biti posebno važna u ratarskoj proizvodnji te djelomično u vinogradarstvu. Istraživanja pokazuju da će se najviše izmjenjivati nove sorte ječma i kukuruza.
ZAŠTITA OD TUČE:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mreže izvrstan su način obrane od tuče, no njihov veliki nedostatak je njihova cijena od 5000 eura po hektaru. 2. Protugradne rakete.⁴⁹

⁴⁹ Gospodarski list, veljača 2018.

MRAZ

7. Prirodna nepogoda – MRAZ –

DEFINICIJA MRAZ:

Mraz je meteorološka pojava koja nastaje pri tlu u vedrim noćima i pri slabijem vjetru, kad uz hladno tlo prizemni sloj zraka pri temperaturi nižoj od 0°C izravno prijeđe iz vodene pare u led (depozicija). Najčešće se javlja po dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju.

Mraz se pojavljuje u zoru, kada ima dovoljno vlage u zraku i dolazi do pada temperature. Ovisno o padu temperature mraz može biti slab, umjeren, jak i vrlo jak. Prvi jesenski mrazovi uglavnom su slabi do umjereni. Kasnije dolazi do pojave jakih i vrlo jakih mrazova. Pojedine biljne vrste podnose slabe mrazove ili nisu otporne na jake ili vrlo jake pojave. Mraz se pojavljuje u zoni rizosfere (područje korijena), i riječ je o jakim i vrlo jakim mrazovima. Slabi i umjereni mrazovi uglavnom se vide na nadzemnom djelu biljaka. Reljefno gledano mraz se pojavljuje u tzv. Mrazištima. To su udubljenja u reljefu gdje dolazi do pada temperature u zoru te do pojave mraza.

TEMPERATURA NA KOJOJ DOLAZI DO POJAVE MRAZA:

U umjerenom zemljopisnom pojasu koriste se sljedeće formulacije za opisivanje temperatura:

- slab mraz: 0 ° C do -4 ° C
- umjereni mraz: -4 ° C do -10 ° C
- jaki mraz: -10 ° C do -15 ° C
- vrlo jaki mraz: ispod -15 ° C

Kod slabih mrazova dolazi do oštećenja zelenih nezaštićenih dijelova. Takvu pojavu biljke prepoznaju kao stres, što dovodi do pada otpornosti. Ako su biljke na vrijeme pripremljene te su povukle biljne sokove na vrijeme, mraz nema nepovoljno djelovanje. Kod pojave slabih i umjerenih mrazova dolazi do oštećenja zelenih dijelova biljaka, što ne dovodi do velikih problema za biljke. Kod pojave jakih i vrlo jakih dolazi do oštećenja tkiva, što može izazvati značajna oštećenja na deblu, granama, krošnji i sl. Prilikom smrzavanja tla dolazi do odumiranja korijena i „izbacivanja“ korijena ako biljka nije prilagođena na takve uvjete⁵⁰.

VRSTA USJEVA ILI NASADA:

Poljoprivredne površine (km ²)					
ukupno	%	obradive	%	ostale	%
68,92	47,52	23,96	34,76	12,21	17,72

⁵⁰ <http://blog.meteo-info.hr/meteorologija/iako-nastaje-pri-tlu-i-mraz-je-oborina/>

ŠTETE OD MRAZA:

Štete poljoprivredi nanose i izrazito niske, odnosno visoke temperature zraka. Pri niskim temperaturama dolazi do pojave mraza. Mraz je naročito opasan za voćarsku proizvodnju. Pri temperaturi zraka od -1,2 do 2° C izmrzavaju zametnuti plodovi, dok cvatovi izmrzavaju na temperaturi od -2 do 3° C.

JLS: OPĆINA ČAČINCI		Obrazac: Proglašene elementarne nepogode u posljednjih 10 godina			
Godina	Elementarna nepogoda	Područje štete (naselje)	Iznos štete	Ljudske žrtve da/ne, broj	Šteta učinjena na: stambenim objektima, gospodarskim objektima, poljoprivrednim površinama ili negdje drugdje
2016	MRAZ	sva naselja	1.875.505,83	NE	poljoprivrednim površinama
2017	MRAZ/TUČA/SUŠA	sva naselja	6.639.464,03	NE	poljoprivrednim površinama

UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – MRAZ - :

Klimatske promjene postale su veliki problem današnjice te se njihov utjecaj uočava u poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako i u voćarstvu. Javljaju se mnogi problemi vezani za mirovanje voćnih vrsta, prijevremenu cvatnju, pojavu raznih nepogoda (mraza, suše, poplava) i brojnih drugih stresnih čimbenika koji štetno djeluju na voćne vrste. Ciljevi ovog rada su: utvrditi aktualne probleme u proizvodnji jezgričavog voća kao posljedicu pojave neuobičajenih klimatskih prilika te ukazati na mogućnost prilagodbe sortimenta i tehnologije uzgoja u cilju postizanja viših priroda i bolje kakvoće plodova. U Republici Hrvatskoj prevladava umjerena klima te se posljednjih godina povećava srednja godišnja temperatura, zime postaju sve blaže, a u vegetaciji se javljaju mrazovi i ekstremne suše. Zadatak voćara je ublažiti negativno djelovanje klimatskih promjena na proizvodnju voća te prilagoditi tehnologiju uzgoja i sortiment voćne vrste s obzirom na klimu određenog područja.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo.

GOSPODARSTVO :

Gubici u gospodarstvu u slučaju mraza najviše se osjete u poljoprivredi. Na području općine u posljednjih 10 godina su bile proglašene elementarne dvije nepogode od mraza.⁵¹

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

⁵¹ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podaci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

7.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – mraz –

7.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika⁵²,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

7.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.

---

⁵² Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))
  - h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁵³ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁵⁴ provode sljedeće radnje:
  - prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
  - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

7.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

---

⁵³ članak 23. ovoga Zakona,

⁵⁴ članak 5. ovoga Zakona.

- stradanja stanovništva
- opseg štete na imovini
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:

3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),

3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),

3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),

3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,

3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),

3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,

3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,

3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,

3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),

3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,

3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,

3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,

3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).

4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

7.1.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁵⁵ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

7.1.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁵⁶
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
  - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
  - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
  - unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
  - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
  - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
  - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,

⁵⁵ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁵⁶ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
  - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
  - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.
  5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
  6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

7.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Pomažu u raščišćavanju snježnih nanosa
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

7.3. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

MJERE ZA UBLAŽAVANJE MRAZA:
<p>Mjere za ublažavanje smrzavanja mora odabrati proizvođač za svako mjesto. Kako bi se ublažavanje smrzavanja uspješno primijenilo, mora se postupati jednako pažljivo kao i kod ostalih agrotehničkih mjera. Uspjeh ovisi o pravilnoj upotrebi odgovarajuće opreme, iskustvene prosudbe, pažnje na detaljima i predanosti.</p> <p>Kišenje, prvenstveno raspršivačima, pokazalo se kao najpouzdaniji i najisplativiji način smanjivanja ili ublažavanja mraza. Uspješna primjena sustava navodnjavanja može značiti razliku između potpunog gubitka usjeva i minimalne štete.</p> <p>Sustavima kap na kap i navodnjavanjem raspršivačima borimo se protiv mraza. Razvoj inovativnih tehnologija, uz najveći standard kvalitete omogućili su prilagođavanje sustava za borbu protiv mraza svakom nasadu i njegovim potrebama.</p>
ODABIR ODGOVARAJUĆEG SUSTAVA:
<p>Pravilan odabir sustava za ublažavanje smrzavanja je ključno pitanje. Prije svega, to je ekonomski izazov. Cilj je osigurati dovoljnu zaštitu usjeva, osiguravajući redovitu količinu i kvalitetu berbe i trenutne operativne troškove nasuprot mogućem trošku izbjegavanja oštećenja. Da bi se odabrao odgovarajući sustav za ublažavanje mraza, treba uzeti u obzir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostupnost vode • dostupnost energije • veličinu zaštićenog područja • meteorološka svojstva mjesta • topografiju mjesta i posebnosti mikrokline • očekivanu učestalost pojave mraza • očekivano trajanje pojave mraza • udaljenost između stabala/redova i promjera drveća (za lokalnu pokrivenost) • kritičnu temperatura biljke u svakoj svojoj fazi rasta <p>Obično se koristi jedan od tri raspoloživa sustava:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puna pokrivenost prskanja nasada raspršivačima - Raspršivači pokrivaju čitavu površinu nasada, postavljaju se iznad krošnji i stvaraju ravnomjernu kišu. 2. Prskanje raspršivačima podloge ispod krošnji nasada - Za razliku od prethodne metode, ova ne pokriva pupoljke i cvijeće na krošnjama. Led se stvara na podlozi ispod nasada i u procesu zamrzavanja vode dolazi do oslobađanja energije koja zagrijava zrak u krošnjama. 3. Lokalizirano navodnjavanje sa raspršivačima (Strip aplikacija) - Toplinska energija usmjerena je samo na usjev. Tretira se samo površina krošnji nasada što značajno štedi količinu vode i energije potrebne u borbi protiv mraza.

**IZVANREDNO VELIKA
VISINA SNIJEGA**

8. Prirodna nepogoda – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –**VELIKA VISINA SNIJEGA:**

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Za prvu ocjenu ugroženosti od snijega analizira se učestalost padanja snijega, maksimalna visina novog snijega, maksimalna visina snježnog pokrivača po mjesecima, te procjena očekivane godišnje maksimalne visine snježnog pokrivača za povratni period od 50 godina.

Maksimalna izmjerena visina novog snijega iznosila je 30 cm (siječanj 1984.). Iako se snijeg u studenom javlja rjeđe maksimalna visina novog snijega u dvije zime je bila iznad 20 cm (25 i 28 cm). U prosincu, veljači i ožujku bio je 18, 17 odnosno 12 cm.

Najveće visine snježnog pokrivača tijekom zime javljaju se najčešće u siječnju (5 puta u 20 godina), zatim po učestalosti slijede veljača i studeni (4 odnosno 3 puta u 20 godina). Maksimalni snježni pokrivač od 48 cm izmjeren je u ožujku (1986.). Slijedi ga maksimum od 41 cm u veljači iste godine. U studenom, prosincu i siječnju izmjerene su maksimalne visine snježnog pokrivača od 33 do 38 cm. Prema procjeni ekstremnih vrijednosti, jednom u 50 godina može se očekivati snježni pokrivač od 75 cm, odnosno s vjerojatnošću 98% da neće biti premašen.

Snježne prilike prema podacima meteorološke postaje mogu se očekivati u nizinskom dijelu Brodsko - posavske županije. Na višim nadmorskim visinama treba računati s nešto učestalijim padanjem snijega, višim novim snijegom i većim maksimalnim visinama. Svakih 100 m visine može se očekivati 3-4 dana više s padanjem snijega godišnje i 10 cm više maksimalne visine snježnog pokrivača za 50-godišnji povratni period. Najveći rizik od pojave snijega, maksimalnih visina novog snijega i snježnog pokrivača u Županiji je u zimskim mjesecima (prosinac, siječanj i veljača). Međutim, treba naglasiti, da početkom snježne zime u studenom, kao i u ožujku treba računati s rjeđim snježnim oborinama, ali koje mogu biti obilnije.

Padanje snijega na prostoru Općine može se očekivati svake godine. Poteškoće se mogu očekivati u odvijanju cestovnog prometa, ali ne u toj mjeri da izazovu poremećaje u snabdijevanju stanovništva. Za očekivati je veći broj prometnih nesreća, ali ne u toj mjeri da posljedice ne mogu sanirati redovne službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovite djelatnosti. Čišćenje prometnica organizirano je ugovorno kroz zimsku službu. Dosadašnja iskustva rada zimske službe u smislu održavanja županijskih i lokalnih cesta su dobra budući da je osigurana prohodnost cesta u ovim uvjetima.

Velike količine snijega mogu izazvati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, obiteljske kuće i sl.) Posljedice na kritičnu infrastrukturu trenutno nije moguće procjenjivati budući da nisu dostupni podatci i pokazatelji vlasnika infrastrukture vezane za karakteristike postrojenja, niti rezultati simulacija mogućih posljedica od izvanrednog događaja.

POLEDICA:

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe. Ledena kiša odnosi se na kišu sačinjenu od prehladnih kapljica koje se u doticaju s hladnim predmetima i tlom zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica. Ta poledica kao meteorološka pojava se ne smije zamijeniti s površinskim ledom koji pokriva tlo te nastaje otapanjem snijega i stvaranjem ledene kore ili smrzavanjem kišnih barica. Opisane pojave vezane uz zaleđivanje kolnika u daljnjem tekstu će se nazivati zajedničkim imenom poledica.

Samo opažanje navedenih meteoroloških pojava, ograničeno na meteorološke postaje, za potrebe procjene ugroženosti od poledice nije dovoljno. Potreban je općeniti kvantitativni kriterij izražen pomoću mjerljivih veličina koji će odrediti potencijalne uvjete za pojavu svih uzroka zaleđenih kolnika na širem području. Povoljni, odnosno potencijalni meteorološki uvjeti za stvaranje poledice pri tlu pojavljuju se u onim danima kada se javlja oborina (oborinski dani s dnevnom količinom oborine $R_d \geq 0.1$ mm) i temperatura zraka je pri tlu ≤ 0 °C odnosno na 2 m ≤ 3 0 °C. Sinoptičke situacije pri kojima se najčešće ostvaruju povoljni uvjeti za nastanak poledice, odnosno zaleđenih kolnika, javljaju se od jeseni do proljeća. U kasnu jesen, početkom zime i u rano proljeće karakteristično je premještanje brzo pokretnih ciklonainih i frontainih sustava sa sjeverozapada ili jugozapada. Takvi sustavi često su praćeni naglim promjenama vremena. Pri nailasku sustava javlja se oborina i pritiče topliji zrak, a nakon prolaska sustava oborina prestaje, a temperatura se snižava. Pad temperature može dovesti do smrzavanja oborine i pojave zaleđivanja kolnika. S druge strane, u jesen i kasnoj zimi učestalo se javljaju stacionarni anticiklonaini tipovi vremena sa slabim strujanjem. U kontinentalnom nizinskom dijelu tada prevladava vedro ili maglovito vrijeme (često i niska slojevita naoblaka), dok je na Jadranu i u gorju sunčano i vedro. Pri anticiklonainom tipu vremena mala je turbulentna razmjena zraka i stabilna stratifikacija atmosfere, pa se u nizinama zrak postupno ohlađuje. U slučaju da ovakva situacija nastupa nakon premještanja nekog oborinskog sustava, niske temperature tada dovode do smrzavanja prethodno pale oborine i pojave zaleđenih kolnika. Takve situacije iziskuju posebne analize i nisu obuhvaćene ovim prikazom. Stoga je učestalost poledice na cestama vjerojatno nešto veća od prikazanih rezultata.

Slijedeći meteorološke pokazatelje u smislu broja dana sa poledicom ne očekuju se poremećaji u snabdijevanju stanovništva i funkcioniranje gospodarskih subjekata. Uslijed utjecaja poledice na promet, mogu se očekivati prometne nesreće. U cjelini gledano procjenjuje se da posljedice nastale utjecajem poledice mogu sanirati redovne službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru vlastite djelatnosti.

MJESECI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	GOD
BROJ DANA S POLEDICOM ($R_d \geq 0.1$ mm i													
SRED	6.4	7.5	6.4	3.3	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	4.8	8.4	38.0
STD	4.1	3.4	3.8	2.7	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	1.2	3.4	4.8	11.2
MIIN	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	12
MAKS	15	16	16	11	2	0	0	0	0	3	11	16	51

57 UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – VELIKU VISINU SNIJEGA - :

Vremenski uvjeti samo se dijelom mogu predvidjeti. Posebno su važne izvanredne vremenske prilike koje mogu imati katastrofalne posljedice za odvijanje prometa. Uslijed velikih količina kiša ili snijega dolazi do poteškoća u prometu. Ipak, nepovoljne posljedice klimatskih faktora mogu se ublažiti. Snijeg, u prostorima u kojima se javlja, stvara probleme pri odvijanju prometa. Snijeg se javlja relativno nepravilno i to u samo jednom dijelu godine, a često pada na velikim prostorima. U Hrvatskoj, snježne padaline mogu zahvatiti cijeli kontinentalni prostor. Zbog takve pojavnosti snijeg je nemoguće očistiti s prometnica u kratkom roku stoga često dolazi do zastoja u prometu, a može proći i po nekoliko dana dok se situacija ne normalizira. Poseban je problem pojava većih snježnih padalina u prostorima u kojima nije uobičajen, npr. u priobalnom prostoru Hrvatske. Zbog nedovoljnog broja vozila za čišćenje snijega, njegovo duže zadržavanje stvara ozbiljne poteškoće. Čak i u prostorima gdje je snijeg redovita padalina, padanje snijega stvara probleme. Naime, kako se snijeg javlja samo u hladnom dijelu godine, nije isplativo održavati veliki broj vozila za njegovo čišćenje. Stoga se u prvih na koliko dana padanja većih količina snijega redovito javljaju poteškoće u prometu u svim dijelovima svijeta.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice su ograničene, ali ih ima. Nije proglašeno stanje elementarne nepogode niti je na razini općine formirano Povjerenstvo za utvrđivanje šteta, te se posljedice ne sistematiziraju. Hitna pomoć i DVD-i su intervenirali nekoliko puta, a liječnici u ambulanti u općini registriraju nekoliko uganuća i lomova ekstremiteta.

GOSPODARSTVO :

Manji zastoji u prometu na županijskim i lokalnim cestama u Općini, kašnjenje radnika na posao i otežano kretanje, povrede građana od padova. Na dijelu prometnica javlja se led, kao i na dijelu staza za pješake. Ne očekuju se značajne štete. Moguće štete u gospodarstvu se samo procjenjuju.⁵⁸

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Javljaju se manje štete na okućnicama i kritičnoj infrastrukturi (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba, opskrba plinom). Moguće poteškoće u opskrbi energentima.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

⁵⁷ <http://www.geografija.hr teme/klima-i-vode/utjecaj-klime-na-promet/>

⁵⁸ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

8.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – velika visina snijega

8.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika⁵⁹,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

8.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([Prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))

---

⁵⁹ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

- h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁶⁰ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶¹ provode sljedeće radnje:
- prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

8.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

---

⁶⁰ članak 23. ovoga Zakona,

⁶¹ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
  - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
  - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
  5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
  6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
  7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
  8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
  9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

8.1.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁶² i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

8.1.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁶³
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
  - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
  - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
  - unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
  - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
  - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
  - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
  - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
  - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
  - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva

---

⁶² ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁶³ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

8.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprečavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

<i>Snage za zaštitu i spašavanje</i>	<i>Zadaća i sredstva</i>
Stožer CZ (prilog 10)	Planira, organizira, zapovijeda, usklađuje i nadzire provođenje zadaća civilne zaštite.
Dobrovoljno vatrogasno društvo (Prilog 11)	Pomažu u raščišćavanju snježnih nanosa
Pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje u oblasti graditeljstva (prilog 12)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, komunalno poduzeće (prilog 11)	Osiguravaju ljudstvo i tehniku i radne na saniranju posljedica nevremena po zahtjevu Stožera.
Gotove operativne snage, zdravstvene ustanove (prilog 11)	Osigurava pružanje prve pomoći, sanitetski prijevoz i zdravstveno zbrinjavanje teže povrijeđenih osoba.
Vlasnici kritične infrastrukture, Distributer električne energije (Prilog 12)	Sanira posljedice nevremena na svojim postrojenjima i osigurava redovitu isporuku električne energije.
Postrojba CZ opće namjene (Prilog 13)	Aktivira se kao dodatna snaga gotovim snagama civilne zaštite
Povjerenici civilne zaštite (prilog 14)	Poduzimaju mjere kod zbrinjavanja, evakuacije i sklanjanja stanovništva

Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

OPERATIVNI PROGRAM RADOVA ODRŽAVANJA NERAZVRSTANIH CESTA U ZIMSKIM UVJETIMA:

Pod održavanjem nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti nerazvrstanih cesta i sigurnog odvijanja prometa, za režim prometa u zimskim uvjetima koji je određen posebnim propisima.

Cesta se smatra prohodnom kada je radovima na uklanjanju snijega omogućeno prometovanje vozila uz upotrebu zimske opreme, u skladu s posebnim propisom o prometovanju vozila u zimskim uvjetima.

Operativnim programom radova održavanja nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima na području općine obuhvaćeno je održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima u periodu od 15.11. tekuće godine do 15.03. naredne godine.

Razdoblje djelovanja zimske može započeti ranije, kao i završiti kasnije od navedenog roka, ako to zahtijevaju vremenski uvjeti.

Pod redovnim održavanjem ulica u zimskim uvjetima podrazumijeva se:

- pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta,
- organiziranje mjesta pripravnosti zimske službe,
- zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, zapuha,
- čišćenje snijega s kolnika i prometne signalizacije i pješačkih prijelaza,
- u slučaju velikih snježnih oborina stalno obavješćivanje o stanju prohodnosti,
- uklanjanje vozila koja su ostala na kolniku i onemogućuju normalno čišćenje ulica od snijega,
- osiguranje odvodnje s kolnika i nogostupa kad nastupa otapanje snijega

S obzirom na tehničke karakteristike i prometno-ekonomski značaj svakog prometnog pravca Planom zimske službe utvrđuje se:

- mjesto pripravnosti zimske službe,
- stupnjevi pripravnosti,
- potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za posipanje i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti
- redoslijed izvođenja radova, uzimajući u obzir utvrđene razine prednosti
- dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
- nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
- uvjete kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za pojedine vrste vozila,
- sistem veze,
- procjenu troškova zimske službe,
- obavješćivanje o stanju i prohodnosti cesta.

OSTALE AKTIVNOSTI:

Razine prednosti i raspored se odnosi i na raspored prilikom uklanjanja snijega i čišćenja s javnih površina, a radni stroj (kombinirka) krenuti čistiti križanja od centra prema periferiji u dogovoru s komunalnim redarom.

Obveza je izvođača radova da svakodnevno između 08:00 i 09:00 sati kontaktira komunalnog redara u svezi plana rada tog dana, te da se drži pisanih materijala koje će dobiti za dnevni rad.

Izvođač radova dužan je prilikom izvođenja radova javljati se svaka 2 (dva) sata komunalnom redaru kako bi se u svakom trenutku znala pozicija izvođenja radova, te da se redovito dostavlja izvješće u Centar za obavješćivanje.

RAZVIJENOST PROSTORA:

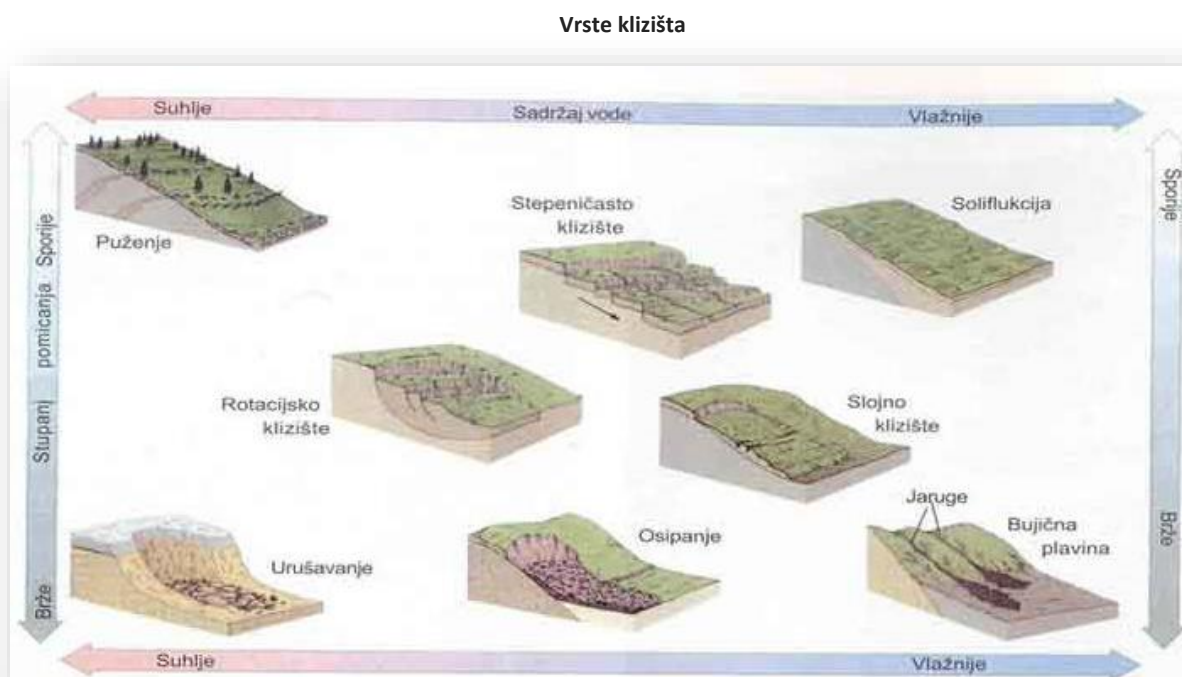
Što je neki prostor razvijeniji to je prometni sistem razvijeniji unatoč nepovoljnoj prirodnoj osnovi. Ipak, često se dogodi da jaki snijeg, vjetar ili grmljavinska oluja stvaraju poteškoće u prometu ili da se zbog snijega ili poplava dolazi do prekida u prometu . U svim tim slučajevima dolazi do izražaja važnost prirodno-geografskih faktora pri odvijanju prometa. Unatoč razvoju znanosti i tehnologije čovjek mora uzeti u obzir prirodnu osnovu prostora u kojem se prometna mreža razvija.

**KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I
PREVRTANJE ZEMLJIŠTA**

9. Prirodna nepogoda – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –

KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA:

Klizište je dio padine na kojem je zbog poremećaja stabilnosti došlo do klizanja tla, to jest kretanja površinskog sloja zemlje. Stabilnost tla ovisi o strmini i obliku padine, geomehaničkim svojstvima tla, rasporedu slojeva tla i drugom. Najčešći je uzrok klizanja tla promjena razine podzemnih voda, ali i promjena tokova površinskih voda, sezonske promjene vlažnosti i temperature zraka, tektonski poremećaji i potresi, te neprikladni zahvati na tlu. Klizište se može javiti kako na prirodnim padinama tako i na izgrađenim pokusima. Klizanje može biti polagano (puzanje tla), ili se može dogoditi u kratkom razdoblju.

Glavne karakteristike utjecaja vodnog režima na ovo područje su ugroženost nizinskog dijela od unutarnjih, a još više od vanjskih brdskih poplavnih voda. Glavni vodotok je Klokočevac ukupne dužine 14.050 m. Klokočevac nastaje spajanjem glavnih recipijenata Krajna i Vojlovica i samo svojim malim dijelom (300 m) pripada Općini Čačinci ali svojim djelovanjem može ugroziti područje Općine Čačinci. Slivno područje Krajne i Vojlovice je vrlo veliko i nastaje u Papuku, te zbog velikih padova dolazi do naglog porasta vodostaja i poplava.

Erozijski procesi i bujična aktivnost javljaju se uglavnom u brdskom dijelu Županije, a ukupna površina zahvaćena tim negativnim procesima je oko 29 % svih površina Županije. Navedeno područje zahvaćeno je III. i IV. kategorijom erozije (srednja i slaba erozija) koja je prisutna i na šumskim površinama. Pošumljavanja i održavanja šuma vršena su u prvom redu sa svrhom proizvodnje drvene mase i to na područjima sa slabijom erozijom. Usporedno s odvijanjem procesa erozije zemljišta, na području Županije su prisutna i područja sa pojavom klizišta.

⁶⁴UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNU NEPOGODU – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA -:

Klimatske promjene odražavaju se na porast temperature zraka, promjene u oborinskom režimu, porastu razine mora, porastu temperature mora i saliniteta, ali i promjeni učestalosti ekstremnih vremenskih uvjeta. Kao posljedica ovih zbivanja, na području Virovitičko – podravske županije su do sada proglašavane elementarne nepogode uvjetovane tučom, mrazom, sušama, olujnim nevremenom i poplavama. Općina Čačinci pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, slivno područje Karašica – Vučica. Najveći prirodni rizik u županiji predstavljaju poplave i vrlo često se popratno javljaju i aktivacije klizišta i odrona.

UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI:

Posljedice su ograničene, ali ih ima. Nije proglašeno stanje elementarne nepogode niti je na razini općine formirano Povjerenstvo za utvrđivanje šteta.

GOSPODARSTVO :

Dosadašnjim istraživanjima utvrđeno je kako su klizišta aktivna na području općine, te ista ugrožavaju živote i imovinu stanovništva (stambeni i ostali pomoćni objekti) te društvenu infrastrukturu (prometnice). Moguće štete u gospodarstvu se samo procjenjuju.⁶⁵

DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA:

Javljaju se manje štete na okućnicama i kritičnoj infrastrukturi (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba, opskrba plinom). Moguće poteškoće u opskrbi energentima.

Kako do trenutka izrade Procjene rizika od velikih nesreća nisu bili dostupni podatci o prethodno utvrđenim štetama nije bilo moguće ovaj rizik obraditi sukladno propisanoj normi kao prioritetni rizik. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podatci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik.

⁶⁴ <http://www.geografija.hr teme/klima-i-vode/utjecaj-klime-na-promet/>

⁶⁵ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 3. (4).

9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta –

9.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije donosi župan na prijedlog općinskog načelnika⁶⁶,
2. Ispunjenje uvjeta iz članka 3. stavka 4. utvrđuje općinsko povjerenstvo,
3. Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti potrebnoj da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije njena nastanka, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije elementarne nepogode.
4. U vrijednost štete se ubrajaju i troškovi koji su vezani za elementarnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od elementarne nepogode ili sama nepogoda (troškovi sprečavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada).
5. Proglašenjem elementarne nepogode dodjeljuju se novčana sredstva koja su pomoć za ublažavanje i otklanjanje njenih posljedica.

9.1.1.1. Prva procjena štete – sadržaj prijave prve procjene štete

1. Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta u jedinicama lokalne uprave i jedinicama lokalne samouprave na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka, te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva.
2. Kao šteta od elementarne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.
3. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara:
  - a) Građevine ([Prilog 1](#))
  - b) Opremu ([Prilog 2](#))
  - c) Zemljišta ([Prilog 3](#))
  - d) Dugogodišnje nasade ([Prilog 4](#))
  - e) Šume ([Prilog 5](#), [Prilog 6](#))
  - f) Stoku ([Prilog 7](#))
  - g) Obrtna sredstva ([Prilog 8](#))

---

⁶⁶ Ispunjenjem uvjeta iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona.

- h) Ostala sredstva i dobra ([Prilog 9](#)).
4. Nakon proglašenja prirodne nepogode⁶⁷ radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶⁸ provode sljedeće radnje:
- prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
  - prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
  - potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.
5. Prva procjena štete i unos podataka u Registar šteta(članak 25. stavka 2. ovoga Zakona),
6. Naknadni unos podataka o šteti u Registar šteta(članak 26. ovoga Zakona),
7. Prijava prve procjene štete iz sadržava:
- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
  - podatke o vrsti prirodne nepogode
  - podatke o trajanju prirodne nepogode
  - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
  - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
  - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članaka 25. i 26. ovoga Zakona),
  - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno ovom Zakonu.

9.1.1.2. Konačna procjena štete

1. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
2. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
  - stradanja stanovništva
  - opseg štete na imovini
  - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
  - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
  - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
  - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
3. Konačni izvještaj o elementarnoj nepogodi koji ima ovaj sadržaj:
  - 3.1 Vrsta i opis elementarne nepogode, nazivi naselja i gradova/općina zahvaćenih nepogodom (osnovne karakteristike nepogode, veličina zahvaćenog područja),
  - 3.2 Podaci o posljedicama za javni i gospodarski život,

---

⁶⁷ članak 23. ovoga Zakona,

⁶⁸ članak 5. ovoga Zakona.

- 3.3 Podaci o ljudskim stradanjima (poginuli, ozlijeđeni, oboljeli, raseljeni),
  - 3.4 Podaci o osiguranju imovine (podaci osiguravateljskih društava),
  - 3.5 Troškovi uklanjanja izravnih posljedica elementarne nepogode,
  - 3.6 Procjena štete zbog elementarne nepogode (prekid proizvodnje, rada, poremećaji u neproizvodnim djelatnostima - školstvo, zdravstvo, kultura, šport, socijalna skrb),
  - 3.7 Podaci o prispjeloj vanjskoj pomoći iz zemlje i inozemstva,
  - 3.8 Ocjena samopomoći na otklanjanju posljedica,
  - 3.9 Organizacija ublažavanja i uklanjanja posljedica nepogode,
  - 3.10 Podaci o prinosu stradalih poljoprivrednih kultura i dugogodišnjih nasada (trogodišnji prosjek županije po hektaru, stablu, trsu),
  - 3.11 Visina proračuna u kunama grada/općine i županije u prethodnoj godini,
  - 3.12 Odluka jedinica lokalne samouprave i uprave o sniženju ili oslobođenju od plaćanja poreza, te o ukupnom novčanom učinku te odluke,
  - 3.13 Pregled cijena koje su rabljene pri procjeni,
  - 3.14 Dokumentacija o šteti (obraci, tablice, fotodokumentacija).
4. Način izračuna konačne procjene štete (članak 29. ovoga Zakona),
  5. Sadržaj prijave konačne procjene štete (članak 30. ovoga Zakona),
  6. Način podnošenja konačne procjene štete (članak 31. ovoga Zakona),
  7. Postupanja nadležnih ministarstava prilikom potvrde štete (članak 32. ovoga Zakona),
  8. Postupanja nadležnih tijela nakon potvrde konačne procjene štete (članak 33. ovoga Zakona),
  9. Konačna procjena - obračun štete podnosi se u roku od šezdeset dana od početka elementarne nepogode.

9.1.1.3. Žurna pomoć

1. Obrada podataka, određenje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda,
2. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,

3. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁶⁹ i proračuna Grada Zagreba.
4. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen ovim Zakonom.
5. Predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donose odluku o prijedlogu žurne pomoći kojom se određuje:
  - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
  - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
  - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

9.1.1.4. Općinsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁷⁰
2. Predstavnička tijela županija i općina dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a odluka o imenovanju općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.
3. Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:
  - utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje općine,
  - unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
  - unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
  - raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenima,
  - prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema ovom Zakonu,
  - izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
  - surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi ovoga Zakona,
  - donose plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
  - obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.
4. Županijsko povjerenstvo imenuje potreban broj stručnih povjerenstava općina za procjenu štete na imovini fizičkih osoba odmah nakon proglašenja elementarne nepogode. Županijsko povjerenstvo imenuje stručno povjerenstvo za procjenu štete na imovini pravne osobe na temelju prijedloga pravne osobe. Stručna povjerenstva imenuju se ovisno o vrsti elementarne nepogode i potrebi stručnjaka određene stručnosti.

⁶⁹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

⁷⁰ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Kada općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
6. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom općine za koje obavljaju poslove.

Nositelji mjera (Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite.

9.2. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima JLP i drugim tijelima

OSNOVNE MJERE:

Nastavak istraživanja i rada na kategorizacijama terena po stabilnosti, kartama hazarda i rizika klizanja, provedbi kvalitetnih geotehničkih istraživanja i izradi geotehničkih elaborata kojima će se dati potrebne podloge za izradu geotehničkih projekata. Isti moraju definirati tehničke uvjete koje treba primijeniti u fazi izgradnje i u eksploataciji. Vođenje katastra. Kontrola projektne dokumentacije i njihova provjera u vezi sadržavanja geotehničkih uvjeta izgradnje i usklađenosti zahtjevima definiranim po PP (prostornom planu), sve vezano na kategorije terena prema stabilnosti. Provođenje monitoringa. Osiguranje uzbunjivanja u slučaju vjerojatnosti pojave katastrofičnog događaja. Provedba detaljnih geotehničkih istraživanja na područjima upitne stabilnosti, a predviđenih za urbanizaciju.

DODATNE MJERE:

Bitno poboljšati i radikalno promijeniti odnos prema postojećim građevinama, posebno onima koje obavljaju funkciju prihvata i odvodnju voda. Nužno je potrebno kontrolirati nepropusnost sabirnih jama na dijelovima grada gdje ne postoji kanalizaciona mreža. Redovito održavati i kontrolirati ispravnost sustava odvodnje prometnica i stambenih građevina. Uvesti neku vrstu tehničkog pregleda sustava, sličnu modelu redovne kontrole tehničke ispravnosti automobila. Ta kontrola bi trebala obuhvatiti elemente kao što su: datumi pražnjenja sabirnih jama, ispravnost sustava odvodnje, prisutnost procesa erozije na lokaciji, promjene površina u smislu nekontroliranih nasipavanja ili zasijecanja terena i sve drugo što može doprinijeti smanjenju faktora sigurnosti obzirom na destabilizaciju, posebno u uvjetima dugotrajnijih oborinskih razdoblja. Općinske vlasti traže model po kojem bi se uspostavila kvalitetna kontrola navedenih čimbenika. Komunalnim redarima treba proširiti ovlasti da mogu utvrditi poštivanje postojećih zakona i da mogu provoditi spomenute kontrole. Ovo pitanje povezano je i sa Zakonom o zaštiti okoliša i Odlukom o djelatnostima komunalnih redara i ovlastima komunalnog redara.

10. IZVORI, NAMJENA I PLANIRANJE NOVČANIH SREDSTAVA

Radi ublažavanja i djelomičnog uklanjanja posljedica prirodne nepogode osiguravaju se i planiraju novčana sredstva, određuje njihova namjena i način dodjele.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda o kojima odlučuju nadležna tijela iz ovoga Zakona obvezno se uzima u obzir opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva.

Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁷¹

10.1. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda strogo su namjenska sredstva te se raspoređuju prema postotku oštećenja vrijednosti potvrđene konačne procjene štete, o čemu u skladu s ovim Zakonom odlučuju nadležna tijela iz članka 5. ovoga Zakona.

10.2. Izvješća , registar šteta i nadzor

Općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske te dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

U Registar šteta unose se prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći općinskih povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem.⁷²

Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda.

---

⁷¹ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 8.,12.,14.

⁷² Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 41. (3).

11. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI

Troškovi angažiranja snaga zaštite i spašavanja koji se odnose na naknadu za angažiranja materijalno tehničkih sredstava vršiti će se prema stvarno izvedenim radovima i važećim cijenama u trenutku izvršenja zadatka.

Obračun troškova rada angažiranih MTS vrši se prema Zapisnicima o mobilizaciji materijalno – tehničkih sredstava).⁷³

Nakon prestanka korištenja privremeno oduzete pokretnine, načelnik Stožera, uz nazočnost vlasnika ili korisnika, pregledat će pokretninu i sačiniti Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine, na obrascu U koliko je nastala šteta istu je potrebno evidentirati u Zapisniku.

Vlasnik ili korisnik pokretnine, radi ostvarivanja prava na naknadu propisanu Uredbom o utvrđivanju naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera civilne zaštite (NN RH 85/06), podnosi Općini, koja je naložila privremeno oduzimanje pokretnine, Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu.

Troškovi mobiliziranih pripadnika civilne zaštite isplaćuju se iz općinskog proračuna u visini dnevnice korisnika državnog proračuna u trenutku angažiranja prema modelu:

- 1 obveznik (više od 12 sati angažiranja) puna dnevica
  - 1 obveznik (manje od 12 sati angažiranja) pola dnevnice
- Uplata se obavlja na bankovne račune pripadnika civilne zaštite.

---

⁷³ Uredba o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbe CZ za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu CZ, NN 33/2017.

TABLICE:

TABLICA 1. RAZVRSTAVANJE ELEMENTARNIH NEPOGODA	
01	Potres
02	Olujni i orkanski vjetar
03	Požar
04	Poplava
05	Suša
06	Tuča
07	Mraz
08	Izvanredno velika visina snijega
09	Snježni nanos i lavina
10	Nagomilavanje leda na vodotocima
11	Klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta
12	Druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

TABLICA 2. RAZVRSTAVANJE DOBARA I ŠIFRE:		
ŠIFRA:	NAZIV:	MJERNA JEDINICA:
GRAĐEVINA:		
101	Brane	kom
102	Nasipi	m
103	Kanali	m
104	Bazeni	kom
105	Cjevovodi za vodu	m ¹
106	Vodovodi	m ¹
107	Kanalizacije	m ¹
108	Ostale hidrotehničke građevine	kom
111	Željezničke pruge	km
112	Željeznički mostovi	km
113	Državne ceste	km
114	Ostale ceste	km
115	Cestovni mostovi	km
116	Gradske prometnice	km
117	Obale	km
118	Zrakoplovne piste	km
119	Ostale prometne građevine	km
121	Elektroenergetski vodovi	km
122	Telefonski vodovi	km
123	Vodovi energenata	km
124	Ostali vodovi	km
131	Proizvodne građevinske tvrtke	m ²
132	Neproizvodne građevinske tvrtke	m ²
133	Poslovne građevinske tvrtke	m ²
134	Ostale građevine	m ²
141	Obiteljske i višestambene zgrade	m ²
142	Gospodarske građevine fizičkih osoba	m ²
143	Zgrade u izgradnji, vikendice, nenaseljene stambene zgrade	m ²
144	Građevine kulturne baštine	m ²
145	Ostale građevine	m ²
OPREMA:		
201	Sve vrste opreme	-

ZEMLIŠTA:		
301	Obradivo poljoprivredno zemljište	ha
302	Ostalo poljoprivredno zemljište	ha
303	Šumsko zemljište	ha
304	Građevinsko zemljište	ha
DUGOGODIŠNJI NASADI:		
401	Voćnjaci	kom
402	Vinogradi	kom
403	Maslenici	kom
404	Voćni i lozni matičnjaci	kom
405	Ostali nasadi	kom
ŠUME:		
	VRSTA:	KATEGORIJA:
501	Listače	
502		Bukva ha
503		Hrast ha
504		Ostale tvrde listače ha
505		Topola ha
506		Ostale meke listače ha
507	Četinjače	ha
508		Smreka i jela ha
509		Bor ha
510		Ostale četinjače ha
STOKA:		
	VRSTA:	KATEGORIJA:
601	Goveda	
602		Telad i junad do 1 godinu starosti kom
603		Junad starija kom
604		Krave i steone junice kom
605		Bikovi za priplod kom
606		Volovi kom
607	Svinje	
608		Prasad do 2 mjeseca starosti kom
609		Prasad od 2 do 6 mjeseci starosti kom
610		Svinje preko 6 mjeseci starosti kom
611		Krmače i suprasne nazimice kom
612		Nerastovi za priplod kom
613		Svinje u tovu kom
614	Ovce	
615		Pomladak do godinu dana starosti kom
616		Ovce za priplod kom
617		Ovnovi i jalove ovce kom
618	Koze	
619		Pomladak do godinu dana starosti kom
620		Koze za priplod kom
621		Jarci i jalove koze kom
622	Konji	
623		Ždrebad i omad kom
624		Kobile i ždrebne omice kom
625		Pastusi i kastrati kom
626	Magarci	Ukupno kom
627	Mazge	Ukupno kom
628	Mule	Ukupno kom
629	Perad	Po vrstama - ukupno kom
630	Pčele	Ukupno - društva kom
	Ribe	Ukupno kom
	Divljač	Po vrstama - ukupno kom
OBRтна SREDSTVA:		
701	Žitarice	
702		Pšenica ha

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

703		Raž	ha
704		Ječam	ha
705		Zob	ha
706		Kukuruz	ha
707		Ostale žitarice	ha
708	Industrijsko bilje		
709		Šećerna repa	ha
710		Suncokret	ha
711		Uljana repica	ha
712		Soja	ha
713		Duhan	ha
714		Ljekovito i aromatično bilje	ha
715		Ostalo industrijsko bilje	ha
716	Povrće		
717		Krumpir	ha
718		Mrkva	ha
719		Luk crveni	ha
720		Češnjak	ha
721		Grah za zrno i mahune	ha
722		Kupus i kelj	ha
723		Rajčica	ha
724		Paprika (zelena)	ha
725		Krastavci	ha
726		Jagode	ha
727		Maline	ha
728		Dinje i lubenice	ha
729		Ostalo povrće	ha
730	Krmno bilje na oranicama		
731		Djetelina	ha
732		Lucerna	ha
733		Kukuruz u zrnu (silažu)	ha
734		Stočna repa	ha
735		Ostalo krmno bilje	ha
736	Livade	Ukupno	ha
737	Pašnjaci	Pašnjaci	ha
738	Voće		
739		Trešnje	kom
740		Višnje	kom
741		Marelice	kom
742		Jabuke	kom
743		Kruške	kom
744		Dunje	kom
745		Šljive	kom
746		Breskve	kom
747		Orasi	kom
748		Bademi	kom
749		Naranče	kom
750		Mandarine	kom
751		Limuni	kom
752		Smokve	kom
753		Kiwike	kom
754		Ostalo voće	kom
755	Maslina	Ukupno	kom
756	Grožđe		kom
757		Na američkoj podlozi – vinsko	kom
758		Direktno rodni hibridi	kom
759		Stolno - ukupno	kom
OSTALA OBRтна SREDSTVA:			
760	Sirovine, repr. mat.,sitni inventar		-
761	Poluproizvodi i nedovršeni proizvodi		-

762	Gotovi proizvodi	-
763	Trgovačka roba	-
OSTALA DOBRA:		
	Pokretna kulturna baština	-
	Priroda i okoliš	-
	Pokretna imovina fizičkih osoba	-
TROŠKOVI:		
901	Troškovi obrane od elementarne nepogode	-
902	Troškovi zbrinjavanja stanovništva	-
903	Troškovi zdravstvene zaštite	-
904	Novčana davanja	-
905	Ostali troškovi	-

TABLICA 3. ŠIFRE DJELATNOSTI TVRTKI:		
PODRUČJE:	NAZIV:	OZNAKA:
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	01-02
B	Ribarstvo	05
C	Rudarstvo i vađenje	
CA	Vađenje energetskih sirovina	10-12
CB	Vađenje ruda i kamena osim energetskih sirovina	13-14
D	Prerađivačka industrija	
DA	Proizvodnja hrane, pića i duhanskih proizvoda	15-16
DB	Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	17-18
DC	Proizvodnja kože i proizvoda od kože	19
DD	Prerada drva i proizvodi od drva	20
DE	Proizvodnja papira; izdavaštvo, tiskarstvo	21-22
DF	Proizvodnja koksa, naftnih derivata i nuklearna goriva	23
DG	Proizvodnja kemikalija, kemijskih proizvoda i umjetnih vlakana	24
DH	Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	25
DI	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	26
DJ	Proizvodnja metala i proizvoda od metala	27-28
DK	Proizvodnja strojeva i uređaja	29
DL	Proizvodnja električne i optičke opreme	30-33
DM	Proizvodnja prometnih sredstava	34-35
DN	Ostala prerađivačka industrija	36-37
E	Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	40-41
F	Građevinarstvo	45
G	Trgovina, popravak motornih vozila i predmeta za kućanstvo	50-52
H	Ugostiteljstvo i hotelijerstvo	55
I	Promet, skladištenje i veze	60-64
J	Financijsko poslovanje	65-67
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	70-74
L	Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje	75

M	Obrazovanje	80
N	Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	85
O	Ostale društvene djelatnosti, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	90-93
P	Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	95
Q	Izvanteritorijalne organizacije i tijela	99
R	Fizičke osobe	00

TABLICA 4. KOEFICIJENTI ISTROŠENOSTI GRAĐEVINE:		
Starost građevine u godinama	Koeficijent istrošenosti	
	Vjerojatno trajanje	
	50 godina	100 godina
0-10	0,90	0,96
11-20	0,78	0,90
21-30	0,62	0,84
31-40	0,42	0,78
41-50	0,20	0,70
51-60		0,62
61-70		0,52
71-80		0,42
81-90		0,32
91-100		0,20
preko 100		0,20

TABLICA 5. KOEFICIJENTI ISTROŠENOSTI OPREME:	
Nova ili do 1/3 vijeka trajanja	1,00
Od 1/3 do 2/3 vijeka trajanja	0,70
Od 2/3 do 1/1 vijeka trajanja	0,40
Veća od vijeka trajanja	0,30

